

ΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ένας οδηγός για δημοσιογράφους

Πρόλογος Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Κύπρου

Η διαπίστωση ότι τα ΜΜΕ έχουν σημαντική επίδραση στη ζωή του σύγχρονου παιδιού με, πολλές φορές, τεράστιες συνέπειες επιβάλλει, τόσο σε μένα ως Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού όσο και σε ολόκληρη την κοινωνία των ενηλίκων, την ευθύνη για την προστασία και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Η αλληλεπίδραση των παιδιών με τα ΜΜΕ είναι ποικιλόμορφη και πολυδιάστατη, ενώ ο τρόπος επαφής τους με το χώρο - ως θεατές, ως θέματα ειδησεογραφίας τηλεοπτικής ή έντυπης, ή ως συντελεστές ψυχαγωγικού προγράμματος - καθορίζεται αποκλειστικά από τα ΜΜΕ και το σύνθετο σύστημα που τα χαρακτηρίζει.

Η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στο χώρο των ΜΜΕ είναι ένα σημαντικό και ευαίσθητο θέμα. Μέσα από τα ΜΜΕ τα παιδιά υιοθετούν συμπεριφορές, στάσεις, νοοτροπίες και αξίες, οι οποίες επηρεάζουν την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Ταυτόχρονα, επιβάλλεται εξισορρόπηση του δικαιώματος της ελευθερίας του λόγου και της προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης και της αξιοπρέπειας τους. Παρόλο που σε μια τέτοια προσπάθεια εξεύρεσης ισορροπιών δύσκολο να προκύψουν συγκρούσεις και αντιθέσεις, θεωρώ ότι μέσα από τις κρίσεις αυτές μπορεί να επέλθει η αλλαγή και η πρόοδος στο συγκεκριμένο θέμα.

Ως Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Κύπρο, έχω επιληφθεί διαφόρων θεμάτων που αφορούν τα παιδιά και τα ΜΜΕ. Ειδικότερα, ασχολήθηκα με τον τρόπο παρουσίασης παιδιών από

ειδησεογραφικά προγράμματα, με την ποιότητα προγραμμάτων και τις επιπτώσεις τους στο παιδί θεατής και με τη συμμετοχή παιδιών σε τηλεοπτικά προγράμματα, π.χ. σειρές. Για συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες αφορούσαν την προβολή από τα ΜΜΕ περιστατικού κακοποίησης παιδιού, τον τρόπο προβολής παιδιού στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων, και τη συμμετοχή παιδιού σε τηλεοπτική σειρά, επέλεξα πέραν της επιβαλλόμενης παρέμβασης προς τις αρμόδιες αρχές να προβώ και σε αντίστοιχες δημόσιες παρεμβάσεις, οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου.

Ως εκ τούτου, στα πλαίσια αρμοδιότητας που μου παρέχει ο Νόμος για επιμόρφωση διάφορων επαγγελματικών ομάδων, θεώρησα επιβεβλημένη την έκδοση στην Κύπρο του Οδηγού για Δημοσιογράφους της UNICEF «Τα ΜΜΕ και τα Δικαιώματα των Παιδιών». Στόχος του Οδηγού είναι να βοηθήσει τους επαγγελματίες δημοσιογράφους που ασχολούνται με θέματα σχετικά με τα παιδιά να κατανοήσουν τα δικαιώματα του παιδιού και τη σημασία της προστασίας αυτών των δικαιωμάτων στα πλαίσια της επαγγελματικής τους δραστηριότητας στο χώρο των ΜΜΕ. Η κατάρτιση του συγκεκριμένου Οδηγού ανατέθηκε από τη UNICEF το 1999, στα πλαίσια των εορτασμών των 10 χρόνων από την υιοθέτηση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στην οργάνωση για τη δεοντολογία στα ΜΜΕ MediaWise. Μεταφράστηκε και εκδόθηκε στα Ελληνικά το 2009 με πρωτοβουλία της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNICEF και τη στήριξη του Ελλαδικού Υπουργείου Εσωτερικών.

Θεωρώ το συγκεκριμένο Οδηγό ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για κάθε επαγγελματία του χώρου των ΜΜΕ, καθότι προσφέρει γνώση σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών στη βάση των προνοιών της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η Σύμβαση διαλαμβάνει πρόνοιες και αρχές οι οποίες επιβάλλεται να καθοδηγούν τις θέσεις, απόψεις, στάσεις και συμπεριφορές των ΜΜΕ σε θέματα που με οποιοδήποτε τρόπο αγγίζουν παιδιά. Ο Οδηγός παρέχει ιδέες για θέματα που αφορούν τα παι-

διά, κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές εισηγήσεις, η εφαρμογή των οποίων θα συντείνει στη δημιουργία κουλτούρας σεβασμού των δικαιωμάτων των παιδιών στο χώρο των ΜΜΕ και, κατ' επέκταση, στην κοινωνία. Ευελπιστώ ότι, οι επαγγελματίες του χώρου των ΜΜΕ στην Κύπρο θα βρουν τον Οδηγό χρήσιμο και θα τον αξιοποιήσουν στα πλαίσια της εργασίας τους με στόχο την ανάπτυξη μιας κουλτούρας θετικής για τα παιδιά.

Εν κατακλείδι, θέλω να εκφράσω στην Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNICEF τα συγχαρητήρια μου για την εξαιρετική πρωτοβουλία της να μεριμνήσει για τη μετάφραση και έκδοση του Οδηγού στην Ελλάδα και, παράλληλα, τις θερμές μου ευχαριστίες για την παραχώρηση της σχετικής έγκρισης να προβώ στην έκδοση του Οδηγού στην Κύπρο.

Λήδα Κουρσουμπά
Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

Λευκωσία
Ιούνιος 2011

Τα ΜΜΕ και τα Δικαιώματα των Παιδιών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

3. Πρόλογος Υπουργού Εσωτερικών
4. Πρόλογος Προέδρου Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής UNICEF
5. Πρόλογος Προέδρου ΕΣΗΕΑ
7. Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτόν τον οδηγό
8. Επαγγελματίες των ΜΜΕ και τα δικαιώματα των παιδιών
10. Παιδιά με αναπηρία
12. Παιδιά και διακρίσεις
14. Τα παιδιά και η οικογένεια
16. Παιδική εργασία
18. Τα παιδιά και οι ένοπλες συγκρούσεις
20. Η υγεία και η ευημερία των παιδιών
22. Η ταυτότητα των παιδιών
24. Οι απόψεις των παιδιών και οι πολιτικές ελευθερίες
26. Τα παιδιά σε κρατική φροντίδα
28. Τα παιδιά και τα ΜΜΕ
30. Τα παιδιά στα ΜΜΕ
32. Εκπαίδευση
34. Παιδιά και εγκληματικότητα
36. Σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών
38. Οι υποχρεώσεις της πολιτείας

Παραρτήματα

40. Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού
48. Στόχοι Χιλιετίας του ΟΗΕ
50. Ένας Κόσμος Κατάλληλος για τα Παιδιά;
52. Οδηγίες Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων
54. Οδηγίες Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας
55. Ημερολόγιο Επετείων
57. Χρήσιμες Διεθνείς Επαφές

Αυτός ο οδηγός δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους επαγγελματίες που εργάζονται σε θέματα σχετικά με τα παιδιά να κατανοήσουν τα δικαιώματα των παιδιών και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή τους στα ΜΜΕ. Περιέχει ιδέες και προκλήσεις προς τους δημοσιογράφους και όσους αναζητούν δημοσιογραφική κάλυψη για τις ανάγκες των παιδιών, τα προβλήματα, τα επιτεύγματα και τις προσδοκίες τους. Ο στόχος του είναι να παράγει υπεύθυνη κάλυψη των παιδιών και της επίδρασης της συμπεριφοράς και των αποφάσεων των ενηλίκων στη ζωή τους. Αποτελεί τη βάση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους δημοσιογράφους σε όλο τον κόσμο που υποστηρίζονται από την UNICEF και τη Διεθνή Συνομοσπονδία Δημοσιογράφων.

Η αρχική ανάθεση για τη δημιουργία αυτού του οδηγού έγινε από την UNICEF το 1999 με αφορμή τον εορτασμό των δέκα χρόνων από την υπογραφή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ, βασίζεται σε εμπειρίες δημοσιογράφων και σχεδιάστηκε από την οργάνωση για τη δεοντολογία στα ΜΜΕ MediaWise (πρώην PressWise) που έχει την έδρα της στη Μεγάλη Βρετανία.

Έρευνα και ανάπτυξη

Πρώτη έκδοση: Mike Jempson & Denise Searle.

Δεύτερη έκδοση: Charlotte Barry & Mike Jempson.

Η MediaWise και η UNICEF διατηρούν τα συγγραφικά δικαιώματα του παρόντος οδηγού. Ωστόσο, το υλικό μπορεί να αναπαραχθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς υπό τον όρο ότι ενημερώνονται και αναφέρονται οι πηγές.

Έκδοση στα Ελληνικά 2009

Πρόλογος Υπουργού Εσωτερικών

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 1 του Συντάγματος «Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους». Η επιταγή για πλήρη και ολοκληρωμένη προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, σε συνδυασμό με την υποχρέωση της Πολιτείας, σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 15 παρ. 2), να μεριμνά για την ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, ιδίως με γνώμονα τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και της προστασίας της παιδικής ηλικίας και της νεότητας, καθιστά αναγκαία την πρόβλεψη αποτελεσματικών δράσεων για την αναβάθμιση της προστασίας αυτής.

Στο πλαίσιο αυτό η Πολιτεία, μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, στηρίζει τη σημαντική πρωτοβουλία της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNICEF για την έκδοση αυτού του ειδικού οδηγού «ΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ», η οποία συνδέεται και με τις δράσεις της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας - Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης για τη σχέση του παιδιού με τα ΜΜΕ. Με αφορμή τη συμπλήρωση δέκα ετών από την υπογραφή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., η έκδοση αυτή συνιστά ένα χρήσιμο και χρηστικό εγχειρίδιο για την πληρέστερη ενημέρωση από τους δημοσιογράφους και γενικότερα από τους επαγγελματίες που ασχολούνται με τα Μ.Μ.Ε. για τις ιδιαιτερότητες αλλά και τους κινδύνους που απειλούν την παιδική ηλικία, ώστε να χειρίζονται τα θέματα αυτά με γνώση, υπευθυνότητα και, πρωτίστως, σεβασμό στο παιδί.

Με δεδομένο μάλιστα ότι τα ΜΜΕ είναι ένας από τους πιο αγαπημένους διαύλους ψυχαγωγίας των παιδιών, η υπεύθυνη αντιμετώπισή τους από αυτά είναι κρίσιμη, τόσο για τη θωράκιση των δικαιωμάτων του παιδιού όσο και για τη δημιουργία υγιών βάσεων ως προς την ανάπτυξη του και τη διαμόρφωση του χαρακτήρα του. Και το εγχειρίδιο «ΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ» συμβάλλει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση αυτή, διευκολύνοντας την ανάδειξη των ΜΜΕ σε θετικό παράγοντα ανάπτυξης της προσωπικότητάς του αλλά και της μελλοντικής πορείας της ζωής του.

Καθηγητής Προκόπης Παυλόπουλος
Υπουργός Εσωτερικών

Πρόλογος Προέδρου Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής UNICEF

Η έκδοση αυτή αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση για τον Δημοσιογραφικό κόσμο της χώρας μας. Σε μια περίοδο που τα σύνορα ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο χώρο των ανθρώπων υποβαθμίζονται και ακυρώνονται από μια ιδιότυπη δημοσιογραφική “απληστία” τα παιδιά - η πλέον ευάλωτη και ευπαθής -ευαίσθητη ομάδα είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους που επηρεάζουν την ανάπτυξη, τη συμπεριφορά, τη ζωή τους. Η UNICEF δημιούργησε αυτόν τον οδηγό για να βοηθήσει τους επαγγελματίες δημοσιογράφους που εργάζονται σε θέματα σχετικά με τα παιδιά, να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους και τη σημασία της προστασίας αυτών των δικαιωμάτων και να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή τους στα ΜΜΕ.

Παρέχει ιδέες και προτάσεις, προκλήσεις προς τους δημοσιογράφους και όσους αναζητούν δημοσιογραφική κάλυψη για τις ανάγκες των παιδιών, τα προβλήματα, τα επιτεύγματα και τις προσδοκίες τους.

Ο στόχος είναι να παραγάγει υπεύθυνη κάλυψη των παιδιών και της επίδρασης της συμπεριφοράς και των αποφάσεων των ενηλίκων στη ζωή τους.

Αποτελεί τη βάση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους δημοσιογράφους σ' όλο τον κόσμο που υποστηρίζονται από τη UNICEF και τη Διεθνή Συνομοσπονδία Δημοσιογράφων.

Ελπίζουμε ότι θα βρείτε τον οδηγό χρήσιμο στην ανάπτυξη ακριβούς και θετικής κάλυψης για τα παιδιά όπου κι αν βρίσκονται.

Λάμπρος Κανελλόπουλος

Πρόεδρος

Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF

Πρόλογος Προέδρου ΕΣΗΕΑ

“Η ευθύνη των δημοσιογράφων και τα παιδιά”

Ζούμε σε μια εποχή πληροφοριακής έκρηξης που μας αγγίζει όλους. Τα ΜΜΕ έχουν πολλαπλασιαστεί και φτάνουν παντού. Οι πληροφορίες συχνά αντιφατικές ή χωρίς επεξεργασία μπορεί κάποιες φορές να αποπροσανατολίσουν, να μπερδέψουν, να δημιουργήσουν πρόβλημα.

Μέσα σε αυτό το σκηνικό ολοένα και συχνότερα οι δημοσιογράφοι καλούνται να χρησιμοποιούν την κρίση τους, τις γνώσεις τους, την υπευθυνότητά τους, ώστε να επιλέξουν με σωστό τρόπο το τι, το πώς και το πού θα πουν ή θα γράψουν κάτι. Η προσωπική και η επαγγελματική ευθύνη είναι πιο μεγάλη από κάθε άλλη φορά στο παρελθόν. Αυξανόμενη η πληροφόρηση αυξάνεται κατακόρυφα και η ευθύνη των δημοσιογράφων.

Και αυτή η ευθύνη πολλαπλασιάζεται αν αναλογιστούμε πως μια από τις πλέον ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες, που επηρεάζεται από την πληροφορική έκρηξη, είναι τα παιδιά. Τα παιδιά που, συνήθως, δεν έχουν ακόμα την κρίση και την ωριμότητα να επεξεργαστούν τις πληροφορίες και να τις χρησιμοποιούν ανάλογα. Αντίθετα, συχνά πληροφορίες χωρίς επεξεργασία ή αντιφατικές επηρεάζουν δυσανάλογα την παιδική συμπεριφορά, την παιδική εξέλιξη, με μεγάλες συνέπειες για τη ζωή τους. Εδώ, η ευθύνη του δημοσιογράφου είναι τεράστια.

Είμαστε μπροστά σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι στο χώρο της πληροφόρησης. Χρειαζόμαστε γνώση, υπευθυνότητα, και νέα εργαλεία δεοντολογίας. Ο Οδηγός με τα δικαιώματα των παιδιών και τα ΜΜΕ της UNICEF είναι μια συμβολή στην κατεύθυνση αυτή. Είναι μια συνεισφορά στο συνεχώς εξελισσόμενο δημοσιογραφικό επάγγελμα.

Με την ιδιότητα του πατέρα και του επαγγελματία δημοσιογράφου εκφράζω τις ευχαριστίες μου στη UNICEF που ανοίγει νέους δρόμους στη σχέση παιδιών και δημοσιογράφων. Και με την ιδιότητα του Προέδρου της ΕΣΗΕΑ χαιρετίζω την έκδοση αυτή και θα εργαστώ προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε τα βασικά σημεία του Οδηγού να περιληφθούν στους Κώδικες Δεοντολογίας της ΕΣΗΕΑ.

Πάνος Σόμπολος
Πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτόν τον οδηγό

Οι επαγγελματίες του χώρου των ΜΜΕ βρίσκονται σε καλύτερη θέση ώστε να διατηρούν τα δικαιώματα των παιδιών στην ημερήσια διάταξη των ειδήσεων, αναλύοντας τις προσπάθειες προστασίας αυτών των δικαιωμάτων και ελέγχοντας όσους δεν ανταποκρίνονται στις δεσμεύσεις τους για τα παιδιά.

Αυτός ο οδηγός σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την κατανόηση των δικαιωμάτων των παιδιών από τους δημοσιογράφους και για να προτείνει τρόπους ώστε το θέμα αυτό να παράγει ειδήσεις για τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα.

Παρουσιάζει ΙΣΤΟΡΙΕΣ που βασίζονται σε θέματα που αντλούνται από τα Άρθρα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ και παρέχει ΛΙΣΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ για να βοηθήσει τους επαγγελματίες των ΜΜΕ να μετρήσουν το βαθμό στον οποίο οι πρακτικές των ιδίων και του κλάδου αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των παιδιών.

Τα Παραρτήματα περιλαμβάνουν έναν εύκολο οδηγό της Σύμβασης και των Στόχων του ΟΗΕ για τη βελτίωση της ζωής των παιδιών, τα οποία προσυπογράφουν οι περισσότερες χώρες του κόσμου. Υπάρχουν οδηγίες δεοντολογίας για τους επαγγελματίες των ΜΜΕ, ένα ημερολόγιο με επετείους όπου μπορούν να τοποθετηθούν οι ιστορίες και πάνω από 60 χρήσιμες διεθνείς επαφές από τις οποίες οι δημοσιογράφοι μπορούν να πάρουν γεγονότα, στοιχεία, αποσπάσματα και συμβουλές.

Ελπίζουμε ότι θα βρείτε τον οδηγό χρήσιμο στην ανάπτυξη ακριβούς και θετικής κάλυψης για τα παιδιά όπου κι αν βρίσκονται.

Lynn Geldof

Περιφερειακή Σύμβουλος Επικοινωνίας
UNICEF για την Κεντρική & Ανατολική
Ευρώπη

Mike Jempson

Διευθυντής
The MediaWise Trust

Οι επαγγελματίες των ΜΜΕ και τα δικαιώματα των παιδιών

Οι δημοσιογράφοι είναι οι υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αποτελούν τα μάτια, τα αυτιά και τη φωνή του κόσμου, τραβώντας την προσοχή σε καταχρήσεις εξουσίας και καταπατήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συχνά με σημαντικό προσωπικό κόστος. Μέσα από τη δουλειά τους ωθούν τις κυβερνήσεις και τις οργανώσεις αστικού τύπου να εισάγουν αλλαγές που θα βελτιώσουν την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων. Οι δημοσιογράφοι, οι φωτογράφοι και οι παραγωγοί προγραμμάτων συχνά αποκαλύπτουν τη δυστυχία των παιδιών που βρίσκονται εγκλωβισμένα σε συνθήκες που δεν μπορούν να ελέγξουν ή δέχονται την κακοποίηση και την εκμετάλλευση ενηλίκων. Ωστόσο, είναι εξίσου σημαντικό να εμπλουτίσουμε τη συμβατική κάλυψη των ειδήσεων μέσα από την οπτική γωνία που αφορά τα παιδιά. Για παράδειγμα, ένας καλός τρόπος για να δοκιμαστεί η επίδραση των αλλαγών στη νομοθεσία ή την οικονομική πολιτική είναι να μελετηθεί ο βαθμός στον οποίο τα παιδιά θα ωφεληθούν ή θα υποφέρουν ως συνέπεια αυτών.

Ο τρόπος με τον οποίο τα ΜΜΕ παρουσιάζουν ή ακόμα και αγνοούν τα παιδιά μπορεί να επηρεάσει αποφάσεις που λαμβάνονται για λογαριασμό τους καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η υπόλοιπη κοινωνία τα αντιμετωπίζει. Τα ΜΜΕ παρουσιάζουν συχνά τα παιδιά απλώς ως τα σιωπηλά “θύματα” ή τα γλυκά “αθώα” πλάσματα. Δίνοντας ευκαιρίες στα παιδιά και τους νέους να μιλήσουν για τους εαυτούς τους- τις ελπίδες και τους φόβους τους- οι επαγγελματίες των ΜΜΕ μπορούν να υπενθυμίσουν στον κόσμο ότι τα παιδιά δικαιούνται σεβασμό ως ανεξάρτητα άτομα.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ παρουσιάζει τι πρέπει να κάνουν οι κυβερνήσεις και οι πολίτες για να προωθήσουν και να προστατεύσουν τα αναπόσπαστα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των παιδιών. Μετά την ομόφωνη υιοθέτησή της στην Γενική Συνέλευση της 20ης Νοεμβρίου 1989, έχει επικυρωθεί από όλες τις κυβερνήσεις του κόσμου (εκτός της Σομαλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής). Η επικύρωση της Σύμβασης δεσμεύει τις κυβερνήσεις να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά μπορούν να μεγαλώνουν σε ασφαλείς και υποστηρικτικές συνθήκες με πρόσβαση σε εκπαίδευση και ιατρική περίθαλψη υψηλής ποιότητας και καλές συνθήκες διαβίωσης. Υπογράφοντας τη Σύμβαση, οι κυβερνήσεις συμφωνούν να προστατεύουν τα παιδιά από διακρίσεις, σεξουαλική και εμπορική εκμετάλλευση και βία και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή

στα ορφανά και τους νεαρούς πρόσφυγες. Αναγνωρίζουν επίσης ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα στα εξής:

- να εκφράζουν απόψεις, ιδιαίτερα σε αποφάσεις που τα αφορούν
- ελευθερία σκέψης, έκφρασης, συνειδησης και θρησκείας
- ιδιωτική ζωή και δικαίωμα στο παιχνίδι
- δημιουργία δικών τους συλλόγων και οργανώσεων
- πρόσβαση σε πληροφορίες- ιδιαίτερα από την πολιτεία και τα ΜΜΕ
- γνωστοποίηση ιδεών και πληροφοριών από τα ίδια.

Η Σύμβαση παρέχει ένα μέτρο σύγκρισης έναντι του οποίου οι προσπάθειες κάθε κυβέρνησης για τη βελτίωση της ζωής των παιδιών μπορούν να μετρηθούν. Κάθε πέντε χρόνια, οι κυβερνήσεις πρέπει να αναφέρουν την πρόοδο τους στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ. Η Επιτροπή συναντάται με εκπροσώπους των κυβερνήσεων και ακούει τις απόψεις μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) πριν προβεί σε συστάσεις για περαιτέρω βήματα που πρέπει να κάνει κάθε χώρα για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Πολλές χώρες υπέγραψαν επίσης τα Προαιρετικά Πρωτόκολλα της Σύμβασης που αφορούν την εμπλοκή των παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις, την διακίνηση παιδιών (trafficking), την πορνεία και την πορνογραφία. Αυτά τέθηκαν σε ισχύ στις αρχές του 2002 και απαιτούν από τις κυβερνήσεις να αναφέρουν συγκεκριμένες προσπάθειες για την καταπολέμηση αυτών των μορφών εκμετάλλευσης. Πρόσφατα πολλές χώρες συμφώνησαν επίσης να εφαρμόσουν το “Πρωτόκολλο του Παλέρμο” της Συνθήκης του ΟΗΕ Ενάντια στο Διεθνές Οργανωμένο Έγκλημα που υπογράφηκε το Δεκέμβριο του 2000 και αφορά στη διακίνηση (trafficking) γυναικών και παιδιών.

Όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ έχουν συμφωνήσει να εργαστούν για την επίτευξη των Στόχων της Χιλιετίας κάτι που θα βελτιώσει σημαντικά τη ζωή των παιδιών. Τουλάχιστον 150 χώρες έχουν επικυρώσει επίσης τη Σύμβαση¹⁸² του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας για την εξάλειψη των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης) που τέθηκε σε ισχύ το 2000. Τα έτη 2001-10 έχουν ανακηρυχθεί ως η Διεθνής Δεκαετία για έναν Πολιτισμό Ειρήνης και Μη Βίας για τα Παιδιά του Κόσμου, και τα έτη 2003-12 αποτελούν τη Δεκαετία Αλφαριθμητισμού του ΟΗΕ. Οι προσδοκίες που αντιπροσωπεύουν παρέχουν μια πλούσια φλέβα ιστοριών την οποία οι δημοσιογράφοι μπορούν να εκμεταλλευτούν. Η εξονυχιστική έρευνα των ΜΜΕ εγγυάται ότι θα υπάρξουν σοβαρές προσπάθειες για την επίτευξη πραγματικής αλλαγής στη ζωή των παιδιών.

Παιδιά με αναπηρία

- Ερευνήστε τη νομική και κοινωνική θέση των παιδιών με αναπηρία. Ο λόγος που δεν απολαμβάνουν ίσες ευκαιρίες είναι η έλλειψη νόμων σχετικών με τα δικαιώματά τους ή η προκατάληψη; Μιλήστε με τα παιδιά για την προέλευση της προκατάληψης. Μπορούν να βοηθήσουν στην κατάρριψη μύθων και εσφαλμένων αντιλήψεων για τους ανθρώπους που είναι “διαφορετικοί” περιγράφοντας τις προσωπικές τους εμπειρίες.
- Μπορούν οι γονείς παιδιών με αναπηρία να πάρουν συμβουλές, οικονομική υποστήριξη και πρακτική βοήθεια; Είναι δωρεάν ή με βάση το εισόδημα; Αναφέρετε τρόπους αυτο-βοήθειας και άλλες οργανώσεις που ασχολούνται με τα παιδιά με αναπηρία και τις οικογένειές τους.
- Πολλά παιδιά με αναπηρία δεν καταφέρνουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους διότι οι ενήλικοι πιστεύουν ότι δεν έχουν καμία. Τους παρέχεται υποστήριξη και κίνητρο να συμμετέχουν στην κοινωνία; Ερωτώνται για τις ιδιαίτερες ανάγκες τους: εκπαίδευση, μετακίνηση, πρόσβαση σε δημόσια κτίρια, χώρους ψυχαγωγίας, πολεοδομικό σχεδιασμό κλπ; Τι στήριξη έχουν σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν διακρίσεις;
- Τα παιδιά με αναπηρία αντιμετωπίζουν πρακτικά προβλήματα διότι οι ιδιαίτερες ανάγκες τους αγνοούνται από τους σχεδιαστές και τους κατασκευαστές. Αναφέρετε προϊόντα και υπηρεσίες που προέρχονται από συλλογική διαδικασία σχεδιασμού στη χώρα σας και αλλού. Πως βελτιώνει η πολιτεία την πρόσβαση σε κτίρια, μέσα μεταφοράς κλπ;
- Αποκαλύψτε άσχημη μεταχείριση σε ιδρύματα για παιδιά με αναπηρία- ιδιαίτερα αν τα παιδιά δεν έχουν κανέναν να μιλήσουν για αυτά. Ποιος τα διοικεί και πως βρίσκουν οικονομικούς πόρους; Αναφέρετε θετικές τεχνικές αντιμετώπισης και φροντίδας στη χώρα σας και αλλού. Τι γνώμη έχουν τα παιδιά για αυτές;

Παιδιά με αναπηρία

► Η ιστορία σας εστιάζει στο νεαρό άτομο ή στην αναπηρία; Παρουσιάζετε το πρόσωπο χρησιμοποιώντας πρώτα το όνομα; Επιτρέψατε στα πρόσωπα της ιστορίας σας να μιλήσουν για λογαριασμό τους; Ρωτήσατε τα παιδιά αν και πως θέλουν να αναφερθεί η αναπηρία τους; Αν έχετε αναφέρει την αναπηρία ενός παιδιού, είναι αυτή απολύτως σχετική; Για παράδειγμα, αν τα παιδιά με αναπηρία κάνουν εκστρατεία για την πρόσβαση σε ένα κτίριο οι αναπηρίες τους μπορεί να έχουν σχέση, όχι όμως αν κάνουν εκστρατεία για τη σωτηρία ενός βιότοπου ή την ανάπτυξη πόρων για άσχετο σκοπό.

► Το λεξιλόγιο που επιλέγουμε να χρησιμοποιήσουμε για ανθρώπους με αναπηρία μπορεί να συμβάλλει στην αλλαγή των στάσεων και της γνώσης ή να διαιωνίσει την προκατάληψη και την άγνοια. Χρησιμοποιήσατε αρνητική ή μεταφορική γλώσσα που θα μπορούσε να παρερμηνευθεί ή να προσβάλει ανθρώπους με αναπηρία; Χρησιμοποιήσατε σωστή, συγκεκριμένη ορολογία ή στηριχθήκατε σε “κοινούς” όρους ή στερεότυπα που μπορεί να είναι προσβλητικά ή να δείχνουν έλλειψη ευαισθησίας; Αν δεν είστε σίγουροι, συμβουλευτείτε έναν ειδικό (συμπεριλαμβανομένων παιδιών με αναπηρία). Υπάρχει διαφορά μεταξύ του να επικεντρώνουμε στις κοινωνικές ανισότητες που θέτουν τα παιδιά με αναπηρία σε δυσμενή θέση και του να χρησιμοποιούμε συναισθηματικές εκφράσεις απλά και μόνο για να προκαλέσουμε οίκτο.

► Θυμηθείτε, μια αναπηρία μπορεί να έχει προκληθεί από ασθένεια αλλά δεν αποτελεί η ίδια ασθένεια και δεν είναι μεταδοτική. Τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες δεν είναι το ίδιο με τα παιδιά που πάσχουν από ψυχικές νόσους. Οι βλάβες στην όραση και την ομιλία μπορεί να έχουν διάφορες μορφές. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν αναπηρικά καρότσια για διάφορους λόγους. Η εγκεφαλική παράλυση, το Σύνδρομο Down, η δυσλεξία ή οι επιπτώσεις της ερυθράς είναι διαφορετικές καταστάσεις. Δεν είναι όλοι οι άνθρωποι με αναπηρία χρόνια ασθενείς. Πολλοί δεν θεωρούν τους εαυτούς τους ανήμπορα θύματα. Κάποιοι θεωρούν την αναπηρία ως έννοια που επιβάλλει η κοινωνία που δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες όλων των πολιτών.

Παιδιά και διακρίσεις

- Είναι συχνές οι διακρίσεις στη χώρα σας, έναντι εθνικών μειονοτήτων για παράδειγμα; Ερευνήστε τους λόγους και τις επιπτώσεις- ιδιαίτερα στα παιδιά. Δώστε στα παιδιά που υποφέρουν από διακρίσεις την ευκαιρία να πουν στον κόσμο πώς τα επηρεάζει και πώς νιώθουν.
- Υπάρχει κάποιος φορέας, κυβερνητικός ή μη, που να συλλέγει και να δημοσιεύει στοιχεία στη χώρα σας; Προσδιορίζουν αυτά τα στοιχεία διακρίσεις μεταξύ αγοριών/ κοριτσιών, πλουσίων/ φτωχών, κατοίκων αγροτικών περιοχών/ κατοίκων αστικών περιοχών, αρτιμελών/ αναπήρων, εθνικών ομάδων κλπ;
- Η αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων για όλους αφορά τα κορίτσια και τις γυναίκες, τους πρόσφυγες, τους μη υπηκόους και τους μετανάστες; Πώς αντιμετωπίζονται τα παιδιά μειονοτήτων από τις υπηρεσίες υγείας, παιδείας ή απασχόλησης; Τι ρόλο παίζουν οι διακρίσεις στην εκφοβιστική συμπεριφορά μεταξύ των παιδιών;
- Ερευνήστε τις προτεραιότητες της πολιτείας, τους στόχους ή τα προγράμματα θετικής δράσης για τη μείωση των διακρίσεων. Πώς παρακολουθούνται και από ποιόν; Αναφέρετε το έργο των κρατικών φορέων που εφαρμόζουν πολιτική μη διακρίσεων και αυτών των ΜΚΟ που εργάζονται για την εξάλειψη της προκατάληψης έναντι μειονοτήτων.
- Αναφέρετε τα μέτρα που υιοθετούνται από την κυβέρνηση της χώρας σας για να διασφαλιστεί ότι η νομοθεσία, οι πολιτικές και η παροχή υπηρεσιών είναι ελεύθερες διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών που υιοθετούν για να αντιμετωπίσουν προβλήματα που αποκαλύπτονται, για παράδειγμα, από μη κυβερνητικές οργανώσεις ή την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
- Αναφέρετε τις προσπάθειες της πολιτείας να βοηθήσουν παιδιά που είναι ευάλωτα ή βρίσκονται σε μειονεκτική θέση- όσα ζουν σε συνθήκες φτώχειας ή είναι φορείς του AIDS. Αισθάνονται τα παιδιά ότι αυτές οι προσπάθειες έχουν κάποιο αποτέλεσμα;

Παιδιά και διακρίσεις

- ▶ Η δημοσιογραφία αφορά λεπτομέρειες και γεγονότα- συχνά όμως βασίζεται σε γενικεύσεις που δεν υποστηρίζονται με αποδείξεις. Πέσατε σε αυτήν την παγίδα, ή αμφισβητήσατε ισχυρισμούς που υπονοούν ότι τα παιδιά μιας συγκεκριμένης κοινότητας είναι απολύτως υπεύθυνα για το “κύμα εγκληματικότητας” ή την διατάραξη της κοινωνικής ισορροπίας; Οι γενικεύσεις σπάνια ισχύουν και ενισχύουν τις διακρίσεις έναντι των μειονοτήτων.
- ▶ Αναφέρατε τη φυλή, την εθνική προέλευση, τη θρησκεία ή την αναπηρία του παιδιού; Έχει άμεση σχέση με την ιστορία;
- ▶ Βεβαιωθήκατε ότι οι όροι που χρησιμοποιήσατε για τα μέλη μειονοτήτων, τα κορίτσια και τις νεαρές γυναίκες δεν είναι προσβλητικοί και δεν αναπαράγουν στερεότυπα;
- ▶ Κάνατε υποθέσεις σχετικά με την πολιτισμική, εθνική ή θρησκευτική προέλευση του παιδιού; Ελέγξτε τα δεδομένα σας πριν τη δημοσίευση.
- ▶ Μελετήσατε ποτέ τα δημοσιεύματα ή τα προγράμματα από ή για τις μειονοτικές εθνικές ομάδες ή μιλήσατε με δημοσιογράφους που εργάζονται για αυτά;
- ▶ Ελέγξατε την ακρίβεια των ισχυρισμών που γίνονται από ρατσιστικές ή εθνικιστικές ομάδες, και προσπαθήσατε να ακούσετε την άποψη των ανθρώπων που δέχονται επίθεση- συμπεριλαμβανομένων των παιδιών;
- ▶ Ελέγξατε σε βάθος τους “επίσημους” ισχυρισμούς για τα παιδιά Roma ή νεαρά άτομα από άλλες μειονοτικές εθνικές ομάδες;
- ▶ Είναι η ιστορία σας που αφορά παιδιά φορείς του AIDS ή που πάσχουν από AIDS ιατρικά σωστή και τεκμηριωμένη; Οι υποθετικές ή οι ιστορίες εντυπωσιασμού ενισχύουν την προκατάληψη ή την κάνουν ακόμα μεγαλύτερη.

Τα Παιδιά και η οικογένεια

- Πως ορίζεται η “οικογένεια” στη νομοθεσία της χώρας σας; Περιλαμβάνει την εκτεταμένη οικογένεια ή μόνο τις πυρηνικές οικογένειες; Το οικογενειακό δίκαιο και οι διαδικασίες διαζυγίου είναι δίκαια και για το καλύτερο συμφέρον των παιδιών; Έχουν τα παιδιά λόγο στο τι γίνεται όταν τα δικαστήρια ή οι κοινωνικές υπηρεσίες επεμβαίνουν στη ζωή τους;
- Οι στρατηγικές επιβίωσης που υιοθετούνται από τις μονογονεϊκές οικογένειες μπορούν να αποτελέσουν χαρακτηριστικά σημαντικού ανθρώπινου ενδιαφέροντος αν τύχουν ευαίσθητου χειρισμού. Αποτελούν επίσης καλό βαρόμετρο για την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών πολιτικών, όπως η παροχή παιδικής φροντίδας. Βρείτε τρόπους να αναφέρετε περιπτώσεις παιδιών που μεγαλώνουν σε μη συμβατικό οικογενειακό περιβάλλον, χωρίς όμως να τα θέτετε σε κίνδυνο. Αναφέρετε ομάδες πίεσης που προσπαθούν να βελτιώσουν την κατάσταση.
- Ερευνήστε την εγκυμοσύνη στην εφηβεία και τις περιπτώσεις έφηβων γονέων. Πως ανταπεξέρχονται οι νεαρές μητέρες; Πως τις αντιμετωπίζουν οι οικογένειες και οι φίλοι τους; Τι ρόλο πιστεύουν ότι θα παίξει η ηλικία τους στη ζωή των παιδιών τους;
- Σε περίπτωση φυλάκισης γονέων, λαμβάνεται υπόψη η επίπτωση στα παιδιά πριν ληφθεί η σχετική απόφαση; Μπορούν οι φυλακισμένες μητέρες να κρατήσουν τα μωρά τους μαζί τους; Αναφέρετε έρευνες σχετικά με την επίδραση στα παιδιά και εκστρατείες για τη βελτίωση των εγκαταστάσεων στις φυλακές.
- Πως αντιμετωπίζει η πολιτεία αιτήσεις εισόδου ή εξόδου από τη χώρα; Αναφέρετε προσπάθειες οικογενειών να μείνουν μαζί όταν έρχονται αντιμέτωπες με το ενδεχόμενο να χωριστούν για γραφειοκρατικούς λόγους. Ρωτήστε τα παιδιά για τα αισθήματα και τις εμπειρίες τους.

Τα Παιδιά και η οικογένεια

- ▶ Βοηθά η ιστορία σας τον κόσμο να καταλάβει πώς μπορούν οι κυβερνητικές πολιτικές να επηρεάσουν τις οικογένειες; Παρέχετε πληροφορίες που θα δώσουν τη δυνατότητα στους πολίτες να βοηθήσουν τα παιδιά που έχουν ανάγκη φροντίδας και προστασίας ή να πάρουν την απαραίτητη βοήθεια από κρατικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς;
- ▶ Βοηθά η ιστορία σας να γίνει κατανοητός ο τρόπος που λειτουργεί το σύστημα του οικογενειακού δικαίου; Για παράδειγμα, όταν καλύπτετε διαδικασίες διαζυγίου όπου εμπλέκονται παιδιά, ξεκαθαρίζει η ιστορία σας τι δικαιώματα έχουν τα παιδιά όταν προσδιορίζεται η διατροφή ή αποφασίζεται με ποιόν γονέα θα μείνουν τα παιδιά;
- ▶ Η αναφορά σας σχετικά με υπόθεση κηδεμονίας βασίζεται σε γεγονότα και είναι ακριβής; Αποφύγατε την αναφορά ονομάτων ή τη χρήση φωτογραφιών των παιδιών για συναισθηματική εκμετάλλευση; Όταν καλύπτετε διαζύγια “επωνύμων”, έχετε υπολογίσει τις συνέπειες της κάλυψης για τα παιδιά; Το συζητήσατε με τους γονείς και τους εμπλεκόμενους δικηγόρους;
- ▶ Όταν γράφετε για παιδιά που έχουν τεθεί υπό κρατική φροντίδα- παιδική εστία, οικοτροφείο, ανάδοχη οικογένεια ή άλλες σχετικές δομές- ελέγξατε τους κανόνες ταυτοποίησης, και βρήκατε αν τα παιδιά μπορούν να συνεχίζουν να βλέπουν τους γονείς τους αν το θέλουν; Σε περιπτώσεις που αυτό ήταν δυνατό, ρωτήσατε τα παιδιά και συμπεριλάβατε τις απόψεις τους;
- ▶ Σε περιπτώσεις που τα παιδιά δεν είναι σε θέση να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους, ακολουθήσατε τις διαδικασίες για να πάρετε άδεια να μιλήσετε στα εμπλεκόμενα παιδιά ή νεαρά άτομα; Σέβονται οι αρχές το δικαίωμά τους να εκφράσουν την άποψή τους;

Παιδική Εργασία

- Παρουσιάστε ιστορίες σχετικά με τις προσπάθειες της πολιτείας (ή αδυναμίες) να προστατεύσει τα παιδιά από την οικονομική εκμετάλλευση: εκστρατείες ενημέρωσης, εκπαίδευση κλπ. Έχει επικυρώσει η κυβέρνηση τις Συνθήκες ILO 29 (1930) ή 138 (1973) για την παιδική εργασία ή 182 (2000) για την εξάλειψη των ακραίων μορφών όπως η δεσμευμένη εργασία, η δουλεία και η εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση;
- Αναζητήστε κρυφές μορφές παιδικής εργασίας: μυστικά εργοστάσια, δεσμευμένη εργασία, πορνεία, κορίτσια που κρατούνται μακριά από το σχολείο για να βοηθούν στο σπίτι. Τι ωράριο εργάζονται; Τι αμοιβές παίρνουν; Εργάζονται κατ' επιλογήν και μπορούν ελεύθερα να αποχωρήσουν ή να οργανωθούν; Γίνονται ελεγχοί των συνθηκών από τις επίσημες αρχές; Πως αντιδρούν τα συνδικάτα;
- Ελέγξτε την προέλευση των προϊόντων στα μεγάλα καταστήματα. Ξέρουν οι υπεύθυνοι που και πως κατασκευάστηκαν; Αν εμπλέκεται παιδική εργασία, αναζητήστε την άποψη των πελατών, ιδιαίτερα των παιδιών.
- Κάποιες οικογένειες στηρίζονται στα παιδιά για να βοηθήσουν στη διατήρηση του βασικού οικογενειακού εισοδήματος ή τη συντήρηση της οικογενειακής επιχείρησης. Είναι θύματα εκμετάλλευσης ή αποτελούν ζωτικό μέρος της οικονομίας του νοικοκυριού; Τι ώρες εργάζονται; Έχουν επιλογές; Κρατούνται μακριά από το σχολείο;
- Το δικαίωμα του παιδιού στο παιχνίδι περιλαμβάνει την ελευθερία να εξερευνά ιδέες, να χρησιμοποιεί τη φαντασία του, να αναπτύσσει τα ταλέντα του και να έρχεται σε επαφή με άλλα παιδιά. Ιστορίες και εικόνες σχετικά με αθλητικές επιτυχίες και πολιτιστικές δραστηριότητες των παιδιών αποτελούν πηγή διασκέδασης και έμπνευσης. Ιστορίες σχετικά με την έλλειψη δημόσιων εγκαταστάσεων παιχνιδιού ή την πώλησή τους για εισροή κεφαλαίων στο δημόσιο τομέα ή ατυχήματα που προκαλούνται από επικίνδυνο εξοπλισμό παιχνιδιού τονίζουν την ευθύνη της πολιτείας για ασφάλεια στο παιχνίδι.

Παιδική εργασία

- ▶ Έχετε μελετήσει τη σημασία της θέσπισης κατώτατου ορίου ηλικίας εργασίας; Έχετε σκεφθεί τις μακροπρόθεσμες συνέπειες για τα παιδιά και την κοινωνία, αν κάποια παιδιά στερηθούν τις ευκαιρίες για εκπαίδευση και πέσουν θύματα εκμετάλλευσης λόγω της ηλικίας, του μεγέθους, του φύλου ή της σωματικής αντοχής τους;
- ▶ Δημοσιοποιήσατε περιπτώσεις εργοδοτών που καταδικάστηκαν για απασχόληση μικρών παιδιών ή τους επιβλήθηκε πρόστιμο για τις συνθήκες στις οποίες έβαζαν τα νεαρά άτομα να εργάζονται; Αναζητήσατε στατιστικά στοιχεία για τραυματισμούς ή θανάτους μεταξύ των εργαζόμενων παιδιών;
- ▶ Σκεφθήκατε ασφαλείς τρόπους για να συμπεριλάβετε τις απόψεις ή τη φωνή των εργαζόμενων παιδιών μέσα στην ιστορία σας;
- ▶ Φωτίσατε τις πιο προφανείς μορφές παιδικής εργασίας- μικροπωλητές στο δρόμο, καθαριστές αυτοκινήτων και παπουτσιών, μεταφορές μηνυμάτων κλπ- και ανακαλύψατε γιατί εργάζονται, για ποιόν εργάζονται και ποια είναι η αμοιβή τους; Τονίζει η ιστορία σας τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, και εντοπίζει τους υπεύθυνους για την πίεση και την εκμετάλλευση που δέχονται;
- ▶ Συμβουλευτήκατε ΜΚΟ (συμπεριλαμβανομένων εργατικών συνδικάτων) ως πηγές για ιστορίες εμπορικής εκμετάλλευσης; Ίσως μπορούν να σας δώσουν χρήσιμες διεθνείς επαφές και αγορές για τις ιστορίες σας.
- ▶ Η κάλυψή σας παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ ασφαλών και δημιουργικών χώρων από τη μία και επικίνδυνων χώρων παιχνιδιού και εγκαταστάσεων ψυχαγωγίας από την άλλη; Τονίσατε τη σημασία της σωστής συντήρησης και επόπτευσης; Εξηγήσατε τι θα πρέπει να γίνεται σε περίπτωση τραυματισμού ενός παιδιού σε χώρο παιχνιδιού; Ρωτήσατε αστέρες του αθλητικού/καλλιτεχνικού χώρου για τις εμπειρίες τους στο παιχνίδι ως παιδιά;

Τα παιδιά και οι ένοπλες συγκρούσεις

- Εστιάστε στην επίδραση των ενόπλων συγκρούσεων στα παιδιά- την άμεση απειλή για τη ζωή τους, την ψυχολογική και σωματική υγεία, την προσωπική ανάπτυξη, έμμεσες επιπτώσεις στις υπηρεσίες για τα παιδιά και τις οικογένειές τους. Αναφέρετε άλλους κινδύνους για τα παιδιά- μακροχρόνιο κλείσιμο των σχολείων ή τραύματα που προκαλούνται από αεροπορικές επιθέσεις κλπ- και τρόπους που μπορούν να βοηθηθούν ή να προστατευτούν. Καταγράψτε την δύναμη της ψυχής τους κάτω από πυρά. Προσθέστε την ανθρώπινη πλευρά στο πολιτικό περιεχόμενο.
- Πολλά παιδιά σκοτώνονται ή ακρωτηριάζονται από νάρκες. Ποιο είναι το ιστορικό και η στάση της κυβέρνησής σας στην κατασκευή και τοποθέτηση ναρκών; Αναφέρετε σχετικά με εκκαθάριση ναρκών και παροχή φροντίδας σε τραυματισμένους σωματικά ή ψυχικά.
- Μετά το τέλος του πολέμου τι γίνεται για να βοηθηθούν τα παιδιά: αντιμετώπιση σωματικών/ ψυχικών τραυμάτων, επαναπατρισμός/ επανένωση οικογενειών, πρόβλεψη ορφανοτροφείων/ σχολείων; Παίρνουν τα παιδιά δίκαιο μερίδιο από τους πόρους; Πως επηρεάζονται από τις στρατηγικές αποκατάστασης ή της οικονομικές κυρώσεις; Μιλήστε με παιδιά πρόσφυγες, παιδιά που έχουν μετακινηθεί εσωτερικά και παιδιά που έχουν μείνει ορφανά λόγω της σύγκρουσης.
- Έχουν υποστεί τα κορίτσια και οι νεαρές γυναίκες βιασμούς ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης - από εχθρικά ή “φιλικά” στρατεύματα; Πόσες έμειναν έγκυες λόγω αυτού ή προσβλήθηκαν από σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα; Τι γίνεται για να βοηθηθούν και να στηριχθούν; Στιγματίζονται αυτά τα κορίτσια και οι νεαρές γυναίκες;
- Ποιες είναι οι υποχρεώσεις της κυβέρνησής σας προς τα παιδιά εν καιρώ πολέμου (Σύμβαση Δικαιωμάτων, 4η Συνθήκη και Πρωτόκολλα Γενεύης, Αρχές Κέιπ Τάουν 1997) ; Γίνεται επιστράτευση νέων κάτω των 18; Είναι ο στρατός, η αστυνομία και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης εκπαιδευμένοι για να προστατεύουν τα παιδιά; Όταν διαφαίνεται μια σύγκρουση ποιοι είναι οι κίνδυνοι για τα παιδιά των υποψήφιων αντιπάλων;

Τα παιδιά και οι ένοπλες συγκρούσεις

- ▶ Αναφέρατε τι κάνει η χώρα σας (ή η χώρα στην οποία κάνετε τη δημοσιογραφική κάλυψη) για να προστατεύσει τα παιδιά από τις επιπτώσεις του πολέμου και τα επακόλουθα- συμπεριλαμβανομένης της ύπαρξης νοσοκομείων, ορφανοτροφείων, σχολείων και ψυχολογικής υποστήριξης;
- ▶ Είσαστε όσο αντικειμενικοί και ακριβείς γίνεται στα στοιχεία που καταγράφετε κατά τη διάρκεια συγκρούσεων; Προσπαθήστε να μην αποτελέσετε μέρος της “βιομηχανίας παραγωγής φημών” που ξεκινά με τους πρώτους πυροβολισμούς.
- ▶ Η αναφορά σας βασίζεται κυρίως σε διαδόσεις, ιδιαίτερα για τα “παιδιά στρατιώτες”; Ελέγξατε ότι οι εικόνες (οπλισμένων) παιδιών στρατιωτών δεν είναι κατασκευασμένες για λόγους προπαγάνδας- θέτοντας τα παιδιά σε μεγαλύτερο κίνδυνο;
- ▶ Παρουσιάζει η ιστορία σας τις πραγματικές εμπειρίες ενός νεαρού ατόμου που εμπλέκεται στη σύγκρουση; Δίνοντας βήμα στο παιδί δημιουργείτε έναν ανθρώπινο κρίκο με τους αναγνώστες/ θεατές/ ακροατές, όμως η ασφάλεια του παιδιού παραμένει ύψιστης σημασίας και θα πρέπει να μελετάται πολύ προσεκτικά η προστασία της ταυτότητας του παιδιού.
- ▶ Να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στη χρήση εικόνων που παρουσιάζουν παιδιά μέσα σε συγκρούσεις καθώς μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες για αυτά: δολοφονία, στιγματισμό ή διακρίσεις. Προστατέψτε την ταυτότητα όσων ήταν μάρτυρες φρικαλεοτήτων και όσων η μαρτυρία μπορεί να ζητηθεί σε επακόλουθες δίκες εγκλημάτων πολέμου.
- ▶ Όπου είναι εφικτό, προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι εκείνοι των οποίων τις εμπειρίες θέλετε να μεταφέρετε δέχονται το σεβασμό που δικαιούνται. Παρουσιάστε τους και δώστε ένα πλαίσιο όπου μπορείτε, αλλά σεβαστείτε την επιθυμία τους για ανωνυμία. Αποφύγετε να μετατρέπετε τα παιδιά σε “μάρτυρες”.

Η υγεία και ευημερία των παιδιών

- Παρακολουθείτε τις επίσημες εκθέσεις και στατιστικές για την υγεία των παιδιών στη χώρα σας. Για παράδειγμα, ποσοστά περιγεννητικής θνησιμότητας, θνησιμότητα κάτω των 5 ετών και επίπεδα πρόληψης παιδικών ασθενειών όπως η φυματίωση και η διφθερίτιδα. Αναζητήστε εξηγήσεις από αναγνωρισμένους ειδικούς. Εντοπίστε δείγματα διακρίσεων στις στατιστικές.
- Ερευνήστε τις επιδημίες στην παιδική ηλικία και τις αιτίες τους, συμπεριλαμβανομένων περιβαλλοντικών θεμάτων και την επίδραση/επάρκεια των υπηρεσιών υγείας της πολιτείας. Υπάρχουν προγράμματα μαζικού εμβολιασμού; Πως χειρίζεται η πολιτεία το θέμα της παιδικής ιατρικής φροντίδας; Συγκρίνετε τα επίπεδα χρηματοδότησης με άλλες κρατικές υπηρεσίες.
- Χρησιμοποιήστε στοιχεία “ανθρώπινου ενδιαφέροντος” για να ερευνήσετε τις υπηρεσίες μητρότητας και παιδιατρικής φροντίδας. Υπάρχουν υψηλά ποσοστά εμφάνισης προβλημάτων κατά τον τοκετό; Πόσο αποτελεσματικές και φιλικές προς το παιδί είναι οι νοσηλευτικές υπηρεσίες για τα παιδιά; Ερευνήστε την διαθεσιμότητα προηγμένων θεραπειών για τα παιδιά, όπως μεταμόσχευση μυελού στη λευχαιμία. Υπάρχουν μεγάλες λίστες αναμονής για απαραίτητες χειρουργικές επεμβάσεις;
- Πως αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις παιδιών με HIV/AIDS; Τι υποστηρικτικά συστήματα υπάρχουν; Ερευνήστε την αποτελεσματικότητα των εκστρατειών ενημέρωσης υγείας στο να βοηθήσουν τα παιδιά να παίρνουν σωστές αποφάσεις για τη ζωή τους, ιδιαίτερα τη διατροφή και τη σεξουαλική συμπεριφορά τους.
- Ερευνήστε το περιβάλλον στο οποίο ζουν, μαθαίνουν και παίζουν τα παιδιά. Τι γίνεται (στα σχολεία για παράδειγμα) για τη βελτίωση της ενημέρωσης σχετικά με υγιείς τρόπους ζωής (διατροφή, ναρκωτικά, μόλυνση, ψυχαγωγία, οδική ασφάλεια, σεξουαλική συμπεριφορά, κάπνισμα, αθλητισμός);

Η υγεία και ευημερία των παιδιών

- ▶ Είναι η ιστορία σας πλήρως ερευνημένη και ακριβής; Οι ατεκμηρίωτες “ιστορίες τρόμου” για την υγεία μπορούν να κάνουν μεγαλύτερο κακό από ότι καλό, ενισχύοντας την δυσπιστία στους επαγγελματίες υγείας για παράδειγμα αλλά και στα ΜΜΕ- ίσως ακόμα προκαλώντας και πανικό στον κόσμο.
- ▶ Ζητήσατε από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας στοιχεία δημοσιογράφων που καλύπτουν θέματα υγείας; (Δείτε Παράρτημα 5)
- ▶ Η κάλυψή σας θα βοηθήσει τον κόσμο να κατανοήσει τις παιδικές ασθένειες, τα μέτρα πρόληψης και τις διαδικασίες θεραπείας; Εντοπίσατε πηγές πληροφοριών και βοήθειας σχετικά με συγκεκριμένες παθήσεις που βρίσκονται στην επικαιρότητα;
- ▶ Πήρατε επαρκείς και αξιόπιστες πληροφορίες από τις αρχές; Η ιστορία σας βοηθά τον κόσμο να κατανοήσει τις εκθέσεις και τις στατιστικές σχετικά με τη υγεία των παιδιών;
- ▶ Αν ο στόχος σας είναι να ανεβάσετε την ενημέρωση των νέων ατόμων σχετικά με το ιό HIV/AIDS, συμπεριλάβατε τη δική τους εξήγηση για τις αποφάσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν καθώς και σαφείς πληροφορίες για “ασφαλές σεξ”, αποφυγή χρήσης κοινής βελόνας και άλλα μέσα πρόληψης;
- ▶ Το υλικό σας ενισχύει την κατανόηση ή την προκατάληψη σχετικά με παθήσεις και προβλήματα υγείας (όπως HIV/AIDS); Η ισορροπημένη, καλά ενημερωμένη κάλυψη μπορεί να ασκήσει πίεση στις αρχές ώστε να παρέχουν την καλύτερη δυνατή θεραπευτική αντιμετώπιση.

Η ταυτότητα του παιδιού

- Κάντε λεπτομερή αναφορά στους νόμους περί ιθαγένειας της χώρας σας και τις επιπτώσεις τους στα παιδιά. Πότε και πως μπορούν τα παιδιά να πάρουν αυτόνομες αποφάσεις για την εθνικότητα που προτιμούν; Πως παίρνουν το όνομά τους; Τα ονόματά τους έχουν συγκεκριμένες σημασίες; Τι επίσημα αρχεία τηρούνται για τη ζωή τους και μπορούν τα παιδιά ή οι γονείς τους να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα αρχεία; Υπό ποιές συνθήκες μπορούν να διορθώσουν σφάλματα ή να αλλάξουν το όνομά τους;
- Ερευνήστε τα επίσημα και ανεπίσημα συστήματα υιοθεσίας και αναδοχής. Προστατεύουν ή κάνουν διακρίσεις έναντι της κρατικής, εθνικής και θρησκευτικής ταυτότητας του παιδιού; Εξετάστε τα δικαιώματα και τα προβλήματα ταυτότητας των ορφανών, διωχθέντων, τοποθετημένων σε ανάδοχη οικογένεια ή υιοθετημένων παιδιών. Έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την προέλευσή τους; Μπορούν να προσδιορίσουν την ταυτότητα των γονέων τους- με γενετικό έλεγχο ή άλλες μεθόδους; Μπορούν να μιλήσουν ελεύθερα στα ΜΜΕ;
- Σε ποιο βαθμό μπορεί ένα παιδί να απολαμβάνει την κουλτούρα, τη θρησκεία και τη γλώσσα της επιλογής του; Η πολιτεία αναγνωρίζει και παρέχει πόρους σε μειονοτικά σχολεία; Πως λειτουργούν και τι είναι “διαφορετικό” σε αυτά. Τα παιδιά φοιτούν κατ’ επιλογή ή λόγω πίεσης από την κοινότητα τους; Μπορούν να μεταφερθούν από/προς συμβατικά σχολεία;
- Κάντε αντικειμενική αναφορά σε οργανώσεις που υπάρχουν με στόχο τη προστασία ομάδων η ταυτότητα των οποίων κινδυνεύει από αποδόμηση ή εξαφάνιση. Τι επίδραση έχουν στα εμπλεκόμενα παιδιά και τι ρόλο παίζουν τα παιδιά σε αυτές;
- Ερευνήστε ξένες οργανώσεις που προσπαθούν να τραβήξουν νεαρά άτομα μακριά από τις τοπικές κουλτούρες. Ποια είναι τα κίνητρα τους; Πως χρηματοδοτούνται;

Η ταυτότητα του παιδιού

- ▶ Πως καταγράψατε την ταυτότητα του παιδιού στην ιστορία που καλύπτετε; Συμφωνήσατε με τα παιδιά και τους γονείς τους για τον τρόπο που θέλουν να περιγραφούν;
- ▶ Είσαστε δίκαιοι και αμερόληπτοι στην κάλυψη θεμάτων όπου τα παιδιά ή οι γονείς τους αμφισβητούν την πολιτεία σε θέματα ταυτότητας- όπως για παράδειγμα το δικαίωμα να έχουν τη θρησκεία της επιλογής τους ή να προστατεύουν τις πολιτισμικές αξίες τους;
- ▶ Όταν αναφέρετε ισχυρισμούς σχετικά με τις πολιτικές προθέσεις των πολιτισμικών ή μειονοτικών ομάδων, συνυπολογίσατε τις απόψεις και τα κίνητρα όλων των εμπλεκόμενων μερών και ιδιαίτερα τις επιπτώσεις της διένεξης στη ζωή των παιδιών που αφορά; Η παραγωγή ιστοριών από την οπτική των παιδιών μπορεί να είναι ένας αποκαλυπτικός τρόπος για τη διερεύνηση τέτοιων προβληματικών ζητημάτων.
- ▶ Η ιστορία σας είναι πιθανό να ενισχύσει τις διακρίσεις ή να προκαλέσει μίσος ή είναι πιο πιθανό να αναπτύξει την κατανόηση και την αποδοχή μεταξύ των διαφορετικών εθνικών, πολιτισμικών ή θρησκευτικών ομάδων; Εξυπηρετεί η ιστορία σας το καλύτερο συμφέρον των παιδιών - την ασφάλεια και την προστασία τους; Παρουσιάζεται η ιστορία με λογικό και εξισορροπημένο τρόπο;
- ▶ Κατά την παραγωγή υλικού για παιδιά μειονοτήτων με δική τους γλώσσα, τι προσπάθειες γίνονται για να διασφαλιστεί ότι καταλαβαίνουν τι λέγεται για αυτά; Για παράδειγμα μετάφραση/ υπότιτλοι/ αποστολή υλικού σε εκδόσεις της μητρικής τους γλώσσας.

Οι απόψεις των παιδιών και οι πολιτικές ελευθερίες

- Συμπεριλάβετε τα παιδιά και τους νέους όταν αναζητάτε απόψεις σχετικά με τις τοπικές και εθνικές κυβερνητικές πολιτικές. Δημοσιοποιήστε τις απόψεις τους, ιδιαίτερα για τα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας, εκπαίδευσης ή υποδομής που τους επηρεάζουν άμεσα και βραχυπρόθεσμα. Ενθαρρύνετε τους να εκφράσουν τη γνώμη τους για μελλοντικά τους σχέδια.
- Ερευνήστε την πρόσβαση των παιδιών σε πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των λόγων περιορισμού πρόσβασής τους. Πόσο εύκολο είναι για τα παιδιά να βρουν ταινίες, δημοσιεύματα ή παιχνίδια που παρουσιάζουν βία ή έχουν σεξουαλικό περιεχόμενο; Σε ποιο βαθμό η προσπάθεια προστασίας των παιδιών μπορεί να μετατραπεί σε αδικαιολόγητη λογοκρισία;
- Υπάρχουν μαθήματα αγωγής του πολίτη και λειτουργίας της πολιτείας στα σχολεία; Πως χρησιμοποιούν τα παιδιά το δικαίωμά τους να εκφράζουν τις απόψεις τους- για παράδειγμα, δημιουργώντας δικά τους έντυπα, ταινίες, χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο, κρατώντας ημερολόγιο, κάνοντας εκλογές, κλπ;
- Εξετάστε τι συμβαίνει στους νέους αν αρνηθούν να συμμορφωθούν με τη νόμιμη υποχρέωσή τους να υπηρετήσουν στο στρατό ή άλλες μορφές δημόσιας υπηρεσίας. Μπορούν οι νέοι κάτω των 18 να είναι αντιρρησίες συνείδησης;
- Εξετάστε το δικαίωμα των παιδιών στην ελευθερία της δημιουργίας συλλόγων και της ειρηνικής συγκέντρωσης. Αναφέρετε περιπτώσεις παιδιών που κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος. Βεβαιωθείτε ότι μπορούν να εκφράσουν την άποψή τους.
- Παρουσιάστε ομίλους νέων και άλλους συλλόγους για νέους, ιδιαίτερα αν διοικούνται από παιδιά. Πως και γιατί ιδρύθηκαν; Πως λειτουργούν; Πως χρηματοδοτούνται; Τι δυσκολίες αντιμετωπίζουν;

Οι απόψεις των παιδιών και οι πολιτικές ελευθερίες

- ▶ Μπορεί το δημοσίευμα/ πρόγραμμά σας να βοηθήσει τα παιδιά να εκφράσουν τις απόψεις τους και να έρθουν σε επαφή με άλλους που μοιράζονται τις ίδιες απόψεις, ενδιαφέροντα και ελπίδες;
- ▶ Οι ιστορίες σας εκμεταλλεύονται την ευάλωτη θέση των παιδιών ή θέλουν να τους επιβάλουν αξίες και στάσεις που μπορεί να μην καταλαβαίνουν;
- ▶ Το δημοσίευμα/ πρόγραμμά σας μελέτησε τρόπους παρουσίασης της πολιτισμικής διαφοράς μεταξύ των παιδιών- μέσω καλεσμένων αρθρογράφων/ παρουσιαστών, διαγωνισμών ή χορηγούμενων εκδηλώσεων, για παράδειγμα;
- ▶ Κάλυψε το δημοσίευμα/ πρόγραμμά σας όσους (συμπεριλαμβανομένων παιδιών και νέων) προωθούν τα δικαιώματα και τις απόψεις των παιδιών;
- ▶ Έχετε καλύψει θέματα σχετικά με παιδιά που οργανώνουν κάτι μόνα τους- όπως σχολικά συμβούλια, ομάδες παιδιών του δρόμου, εργατικά σωματεία και ομάδες διαμαρτυρίας καθώς και συλλόγους αφιερωμένους στην τέχνη, τον αθλητισμό και την ψυχαγωγία και επιχειρήσεις (εμπορικές/καλλιτεχνικές);
- ▶ Όταν κάνετε αναφορά σε παιδικές διαμαρτυρίες, βεβαιωθήκατε ότι δεν εκθέτετε τα παιδιά σε κίνδυνο φυλάκισης, βία ή άλλες μορφές αντεκδίκησης;
- ▶ Αναφερθήκατε στην επίδραση που έχουν οι διαμαρτυρίες των παιδιών- για παράδειγμα, η στήριξη που είχαν, οι αλλαγές που κατάφεραν να πετύχουν, οι αντιδράσεις των δημόσιων προσώπων; Επισκεφθήκατε τόπους στο διαδίκτυο όπου τα παιδιά εκφράζουν τις απόψεις τους (για παράδειγμα: www.unicef.org/voy) ;

Τα παιδιά σε κρατική φροντίδα

- Τι γίνεται για τη βελτίωση των συνθηκών σε ιδρύματα στα οποία ζουν και εκπαιδεύονται τα παιδιά; Η τάση είναι προς μικρότερες, πιο ζεστές μονάδες κατοικίας; Πως εκπαιδεύεται και ελέγχεται το προσωπικό; Απαγορεύεται η σωματική τιμωρία και αυτή η απαγόρευση επιβάλλεται αποτελεσματικά; Πως ελέγχεται και προλαμβάνεται η κακοποίηση σε χώρους που φιλοξενούν παιδιά; Έχουν τα παιδιά ασφαλείς τρόπους να εκφράσουν παράπονα και προβληματισμούς για κάθε θέμα που αφορά στη ζωή τους; Υπάρχουν αποτελεσματικά και ανεξάρτητα συστήματα έρευνας και ελέγχου;
- Πόσα παιδιά βρίσκονται σε κρατική φροντίδα και γιατί; Πόσο αξιόπιστα είναι τα στοιχεία; Πόσα είναι υιοθετημένα/ τοποθετημένα σε ανάδοχες οικογένειες; Το σκάνε πολλά από αυτά; Τι γίνονται όταν ενηλικιώνονται (ακαδημαϊκές/ επαγγελματικές προοπτικές, προσδόκιμο ζωής); Μιλήστε σε όσους έχουν περάσει από χώρους κρατικής φροντίδας. Που βρίσκονται τώρα; Πως επηρέασε η εμπειρία τους τη ζωή τους; Πως πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να βελτιωθούν τα πράγματα;
- Τι γίνεται με τις υιοθεσίες και τις ανάδοχες οικογένειες στη χώρα σας; Λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις και τα δικαιώματα των παιδιών; Τα υιοθετημένα/ σε ανάδοχη οικογένεια παιδιά με αναπηρία ζουν μαζί με τα αρτιμελή παιδιά; Η δημοσιογραφική κάλυψη μπορεί να βοηθήσει στην βελτίωση των συστημάτων και την ενημέρωση του κόσμου ιδιαίτερα όπου οι πληροφορίες είναι λίγες ή αναξιόπιστες.
- Υπάρχει ρύθμιση και παρακολούθηση της μεταφοράς παιδιών σε άλλες χώρες για υιοθεσία; Τι επιλογές έχουν τα παιδιά; Πως προστατεύονται από την κακοποίηση και την εκμετάλλευση; Τα παιδιά που έχουν απομακρυνθεί από το σπίτι τους θέλουν να περιγράψουν τη νέα τους ζωή; Μετανιώνουν για την απόφασή τους οι γονείς που έδωσαν ένα παιδί για υιοθεσία; Εξαπατήθηκαν με κάποιο τρόπο; Μπόρεσαν να κρατήσουν την επαφή με το παιδί τους;

Τα παιδιά σε κρατική φροντίδα

- ▶ Βοηθά η ιστορία σας να εξηγηθεί πως λειτουργεί το σύστημα παροχής στέγης; Είναι ξεκάθαρα τα νόμιμα δικαιώματα που έχουν τα παιδιά (και οι γονείς τους) να αμφισβητήσουν το σύστημα;
- ▶ Κάνατε επαρκείς έρευνες για να βρείτε γιατί και πως τα παιδιά τέθηκαν σε αυτή τη φροντίδα; Αν τα παιδιά εγκαταλείφθηκαν και/ή οδηγήθηκαν σε παρανομίες δεν είναι απαραίτητα δικό τους λάθος.
- ▶ Συμπεριλάβατε θετικές “πλευρές” για να αποφύγετε τον κίνδυνο αποξένωσης του κόσμου από τη δυστυχία των εγκαταλειμμένων παιδιών και την διαιώνιση αρνητικών στερεοτύπων; Ονομάζει ή πατρωνάει η ιστορία σας παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο και τα αφήνει εκτεθειμένα στη δημόσια αντιπάθεια;
- ▶ Αναφέρατε ευκαιρίες των παιδιών στην κρατική φροντίδα να γραφτούν σε συλλόγους και να έχουν επαφή με άλλους νέους ανθρώπους; Η θετική αναφορά για τις ευκαιρίες των παιδιών αυτών να επανενταχθούν στην κοινωνία μπορεί να βοηθήσει στη μείωση της άγνοιας και της προκατάληψης.
- ▶ Εκμεταλλεστήκατε πλήρως τις δυνατότητες να δώσετε στα παιδιά αυτά παρουσία και φωνή στα ΜΜΕ;
- ▶ Συμπεριλάβατε πληροφορίες για οργανισμούς που βοηθούν νέους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο σπίτι ή σε ιδρύματα; Υπάρχουν οργανώσεις που ειδικεύονται στη βοήθεια παιδιών που μεγαλώνουν μακριά από τους βιολογικούς τους γονείς; Ελέγξατε την αξιοπιστία των οργανώσεων που ισχυρίζονται ότι βοηθούν όσους επιθυμούν να βρουν την καταγωγή τους;

Τα παιδιά και τα ΜΜΕ

- Επισκεφθείτε σχολεία/ συλλόγους νέων για να μιλήσετε στα παιδιά για τη δουλειά σας. Ρωτήστε αν έχουν τις ίδιες απόψεις με παιδιά από άλλες χώρες που δεν τους αρέσει ο τρόπος που παρουσιάζονται μέσα και από τα ΜΜΕ:

- αντιμετώπιση ως περιγέλωλ ή εξαναγκασμός να ‘κάνουν επίδειξη’ όπως τα ζώα.

- χρήση ‘χαριτωμένων’ ή συγκινητικών εικόνων παιδιών απλά και μόνο για πρόκληση συναισθηματικών αντιδράσεων .

- παρουσίαση τους ως αδαή ή φίμωση του λόγου τους ή ενήλικες να μιλούν εκ μέρους τους ακόμα και αν τα ίδια γνωρίζουν ένα θέμα .

- αντιμετώπιση τους ως ομογενείς ομάδες αντί για μεμονωμένα άτομα και χρήση των όρων ‘έφηβοι’, ‘νεαροί’ ως δηλωτικά προβλημάτων/ταραχών.*

- Μιλήστε σε παιδιά από διαφορετικές κοινωνικές και εθνικές ομάδες. Μπορούν να αποτελέσουν εξαιρετικές πηγές θεμάτων και παρέχουν νέα γνώση σε θέματα που τα αφορούν άμεσα: εκπαίδευση, υγεία, παιχνίδι, πολιτισμός, πολιτική, επιθετική συμπεριφορά και άλλες μορφές κακοποίησης.

- Παρακολουθήστε τις δραστηριότητες του Υπεύθυνου Υπουργείου για τα Παιδιά που ασχολείται με θέματα που αφορούν αυτή την ηλικία. Αισθάνονται τα παιδιά ότι εκπροσωπούνται επαρκώς; Επικοινωνήστε με ΜΚΟ που πιθανόν μπορούν να σας φέρουν σε επαφή με νεαρά άτομα που έχουν ενδιαφέρουσες ιστορίες να σας πουν- να θυμάστε όμως ότι όλες αυτές οι οργανώσεις προωθούν τα δικά τους θέματα.

- Ερευνήστε πως χρησιμοποιούν τα παιδιά τη φωτογραφία, το Διαδίκτυο, τις αίθουσες συζήτησης (chat rooms), τα κινητά τηλέφωνα κλπ. Γνωρίζουν πώς να προστατευτούν από επιβλαβές υλικό; Έχουν βιώσει ανάρμοστη προσέγγιση από ενήλικες ή εμπορικούς οργανισμούς;

* ΠΗΓΗ: Παίρνοντας Συνέντευξη από Παιδιά: οδηγός για δημοσιογράφους και άλλους

Sarah McCrum & Lotte Hughes, Save the Children UK, 1998, ISBN 1 899120 718

Τα παιδιά και τα ΜΜΕ

- ▶ Οι επαγγελματίες στα ΜΜΕ έχουν υποχρέωση να σέβονται τα ανθρωπώπινα δικαιώματα των παιδιών στον τρόπο που λειτουργούν και εκπροσωπούν τα παιδιά. Η τελική μορφή της εργασίας σας και ο τρόπος που έχετε συλλέξει τα στοιχεία αντέχουν σε εξουχιστική έρευνα; (Δείτε Παράρτημα 4)
- ▶ Προσεγγίσατε το θέμα σας με συγκεκριμένη άποψη για το πώς θέλατε να απαντήσουν τα παιδιά; Αποδώσατε σωστά αυτά που είπαν πράγματι τα παιδιά- θα αναγνωρίσουν τον εαυτό τους στο δημοσίευσμά σας ή οι ιδέες τους επανερμηνεύτηκαν από μια ενήλικη σκοπιά;
- ▶ Κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων με παιδιά:
 - διασφαλίσατε ότι θα αισθάνονται άνετα και χαλαρά;
 - αφιερώσατε αρκετό χρόνο για να εξηγήσετε τις προθέσεις σας;
 - πήρατε τη συγκατάθεσή τους για τη χρήση των ονομάτων τους και τη λήψη και δημοσίευση της φωτογραφίας τους;
 - βεβαιωθήκατε ότι γνώριζαν πώς να έρθουν σε επαφή μαζί σας και να πάρουν αντίγραφο του ολοκληρωμένο έργου;
- ▶ Εκτιμήσατε τον κίνδυνο για το παιδί από τη χρήση του ονόματος και της φωτογραφίας του και το συζητήσατε αυτό με το παιδί, τους γονείς ή τον κηδεμόνα του και με συναδέλφους από το χώρο σας;
- ▶ Εφαρμόσατε τις ίδιες διαδικασίες ελέγχου όπως θα κάνατε στην περίπτωση των ενηλίκων πριν δημοσιεύσετε κατηγορίες ή ισχυρισμούς που γίνονται από τα παιδιά;
- ▶ Το δημοσίευμα/ πρόγραμμά σας φρόντισε να παρέχει αξιόπιστη/εμπιστευτική υποστήριξη ή συμβουλές στα παιδιά που απαντούν σε θέματα που αφορούν την προσωπική υγεία, τη σωματική ή σεξουαλική κακοποίηση, την εμπορική εκμετάλλευση ή άλλες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας;

Τα παιδιά στα ΜΜΕ

- Τα ΜΜΕ έχουν μια έντονη επιρροή στη ζωή μας. Οι επαγγελματίες των ΜΜΕ μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της 'γνώσης παιδιών και ενηλίκων για τα ΜΜΕ' εξηγώντας πώς λειτουργούν τα ΜΜΕ και πώς παιδιά και ενήλικες να ερμηνεύουν τα μηνύματά τους.
- Είναι σημαντικό να σχεδιάζεται προσεκτικά η συμμετοχή των παιδιών σε κάθε μορφή παραγωγής των ΜΜΕ έτσι ώστε όλοι να κατανοούν τι μπορεί να γίνει και τι όχι. Αν η εταιρία σας θέλει να ενθαρρύνει τα παιδιά να συμμετέχουν θα πρέπει να διορίσει έναν ειδικό σύμβουλο/ ανταποκριτή/ εκδότη παιδικού υλικού που θα θέσει τους βασικούς κανόνες:

Ασφαλείς πρακτικές εργασίας και συστήματα ελέγχου, εκπαίδευση των εποπτών, επίσημη ένταξη των 'νεαρών δημοσιογράφων' και κατευθυντήριες γραμμές για τη δουλειά τους. Οι προσλήψεις μέσα από συλλόγους νεαρών δημοσιογράφων τα μέλη των οποίων είναι έμπειρα στη χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας αποτελεί ιδανική αρχή.

- Αν τα παιδιά θα είναι παρόντα στο χώρο εργασίας, η εταιρία θα πρέπει να λάβει τη γραπτή συναίνεση των γονέων/ κηδεμόνων τους και να έχουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις για συνοδούς, πρώτες βοήθειες, χώρους ανάπαυσης, αναψυκτήριο και ασφαλή μεταφορά από/προς το σπίτι.

- Γνωρίστε στους νέους ανθρώπους τις βασικές δημοσιογραφικές τεχνικές και τους κανονισμούς που διέπουν τις παραγωγές ΜΜΕ. Δώστε τους πεδίο για να αποφασίσουν με ποια θέματα θέλουν να ασχοληθούν.

- Πως μπορείτε εσείς ή η εταιρία σας να συμβάλλετε στην ετήσια Διεθνή Ημέρα Εκπομπής των Παιδιών (ICDB). Τα στοιχεία της ICDB και άλλων 'Δραστηριοτήτων ΜΜΕ και Καλών Ιδεών από, μαζί και για τα Παιδιά' (MAGIC) σε όλο τον κόσμο, μπορείτε να τα βρείτε στη διεύθυνση www.unicef.org/magic Παρέχει συνδέσμους σε ένα παγκόσμιο δίκτυο για επαγγελματίες ΜΜΕ και νεαρούς οπαδούς των ΜΜΕ και στο Δίκτυο ΜΜΕ Νεαρών Ατόμων Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας.

Τα παιδιά στα ΜΜΕ

- ▶ Μελετήσατε εσείς ή η εταιρία σας τόσο τους σωματικούς όσο και τους ψυχολογικούς κινδύνους από την συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα ΜΜΕ; Βρείτε διαδικασίες, οδηγίες και συστήματα ελέγχου για να προστατεύσετε τα παιδιά όταν εργάζονται μαζί σας-συνοδούς, μέτρα υγείας και ασφάλειας.
- ▶ Είστε σίγουροι ότι το έργο σας δεν εκμεταλλεύεται τα παιδιά για εμπορικούς σκοπούς;
- ▶ Υπήρξε επαρκής σχεδιασμός και εκπαίδευση τόσο του προσωπικού όσο και των παιδιών για να διασφαλιστεί ότι τα παιδιά κατανοούν τι μπορούν να κάνουν και τι όχι; Γνωρίζουν τους κανονισμούς που ισχύουν στα ΜΜΕ; Έχουν κάποιον να τους δίνει εξειδικευμένες συμβουλές;
- ▶ Για να αποφύγετε την αναστάτωση, τη σύγχυση και τις λάθος προσδοκίες, συζητήσατε ξεκάθαρους κανόνες με τα παιδιά για το βαθμό του ελέγχου της δουλειάς τους; Έχουν οι προϊστάμενοί τους ρεαλιστική εικόνα για το τι μπορούν να πετύχουν τα παιδιά και τι μπορούν να κάνουν μετά;
- ▶ Ποια είναι τα συστήματα αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται ώστε οι νέοι να μπορούν να ενημερώνονται για το επίπεδο της δουλειάς τους; Ζητήθηκε η γνώμη τους και ενημερώθηκαν για τις αντιδράσεις του κοινού;
- ▶ Γνωρίζετε 'Το Ραδιοφωνικό Μανιφέστο' που δημιουργήθηκε από νεαρούς παρουσιαστές από όλο τον κόσμο; (Δείτε www.worldradioforum.org.) Γνωρίζετε ότι κάθε τρία χρόνια γίνεται η Παγκόσμια Συνάντηση για τα ΜΜΕ για τα Παιδιά και τους Εφήβους; (Δείτε www.childrensmediasummit.com.) Γνωρίζετε τον Παγκόσμιο Σύνδεσμο Προγραμμάτων Εφημερίδων για Νεαρούς Αναγνώστες; (See www.wan-press.org.)

Εκπαίδευση

- Εξετάστε τον πραγματικό βαθμό ίσων ευκαιριών για όλα τα παιδιά μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα: για παράδειγμα τα κορίτσια και τα αγόρια, τα παιδιά στις αγροτικές περιοχές και τα παιδιά στις πόλεις, παιδιά με αναπηρία και μέλη μειονοτήτων.
- Μπορούν οι μαθητές να επηρεάσουν τους κανόνες και τις πειθαρχικές διαδικασίες μέσα από τα σχολικά συμβούλια; Μπορούν τα παιδιά να επιλέγουν τα μαθήματα που παρακολουθούν; Βρείτε αν και πως οι γονείς μπορούν να επηρεάσουν το σχολικό πρόγραμμα και τις υπηρεσίες εκπαίδευσης. Τι ρόλο έχουν στη διοίκηση του σχολείου;
- Συγκρίνετε τους διαφορετικούς τύπους σχολικών ιδρυμάτων - προσχολικά, δημοτικά και γυμνάσια, δημόσια και ιδιωτικά. Υπάρχουν περιπτώσεις παιδιών που δεν μπορούν να συμμετέχουν λόγω πολύ υψηλών δίδακτρων;
- Ελέγξτε την αναλογία δασκάλων/μαθητών. Τι ρόλο παίζει το μέγεθος του τμήματος; Τι πόροι είναι διαθέσιμοι στους δασκάλους; Έχουν τα παιδιά πρόσβαση σε σύγχρονο εξοπλισμό; Ερευνήστε την ασφάλεια των σχολικών κτιρίων.
- Επιτρέπονται 'εναλλακτικές' προσεγγίσεις στην εκπαίδευση; Ποιες είναι οι διδακτικές μέθοδοι, η παρακολούθηση, η πειθαρχία και τα αποτελέσματα σε σύγκριση με τα παραδοσιακά σχολεία;
- Πως αντιμετωπίζουν τα σχολεία τους 'άτακτους' μαθητές; Οι τιμωρίες είναι δίκαιες ή αυστηρές; Χρησιμοποιείται ακόμα η σωματική τιμωρία από τους δασκάλους; Σε περίπτωση αποβολής ή αποπομπής από το σχολείο, έχουν τα παιδιά δικαίωμα να ασκήσουν έφεση; Τι γίνεται μετά; Πως αντιμετωπίζουν τα σχολεία την επιθετική συμπεριφορά μεταξύ των παιδιών; Υπάρχουν φαινόμενα βίας προς τους δασκάλους και αν ναι, ποιες είναι οι αιτίες;

Εκπαίδευση

- ▶ Γνωρίζετε πως θα έπρεπε να λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας σας; Είστε ενήμεροι για τα τρέχοντα προβλήματα, τις αλλαγές ή τις θετικές πρωτοβουλίες στο εκπαιδευτικό σύστημα πηγαίνοντας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα;
- ▶ Η εταιρία σας έχει ειδικό τμήμα για την παιδεία; Ποιος παράγει το υλικό που δημοσιεύεται- ειδικοί δημοσιογράφοι, ειδικοί σε θέματα παιδείας, δάσκαλοι; Πως ενθαρρύνονται τα παιδιά και οι νέοι να συμμετέχουν;
- ▶ Τα εκπαιδευτικά θέματα που παρουσιάζετε περιλαμβάνουν την οπτική των μαθητών καθώς και αυτή των υπευθύνων καθηγητών και διευθυντών; Έχετε πάρει σχόλια από γονείς, διευθυντές σχολείων, δασκάλους και τους συλλόγους τους;
- ▶ Βεβαιωθήκατε ότι τα παιδιά γνωρίζουν ότι οι απόψεις τους μπορεί να αναφερθούν και ότι το θέμα σας δεν θα τους προκαλέσει προβλήματα που δεν είχαν υπολογίσει;
- ▶ Τι μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε να παιδιά να κατανοήσουν το ρόλο των ΜΜΕ στην κοινωνία; Η εταιρία σας μελέτησε τρόπους παραγωγής πληροφοριών σε προσβάσιμες μορφές που θα μπορούσαν να προσελκύσουν τα παιδιά και ακόμα να βοηθήσουν τους δασκάλους στο έργο τους με τα παιδιά;
- ▶ Πως χρησιμοποιεί η εταιρία σας το Διαδίκτυο; Έχει ερευνήσει τις χρήσεις που κάνουν τα παιδιά στο διαδίκτυο; Παράγει υλικό στο οποίο τα παιδιά θα θέλουν να έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση; Έχει μελετήσει θετικούς τρόπους απασχόλησης των νέων στις ειδήσεις, τα τρέχοντα γεγονότα και τις παραγωγές ΜΜΕ δημιουργώντας διαδραστικούς συνδέσμους με σχολεία;

Παιδιά και εγκληματικότητα

- Να έχετε αντικειμενική θεώρηση σε θέματα σχετικά με παιδιά και εγκληματικότητα. Τα νεαρά άτομα είναι πιο πιθανό να είναι τα θύματα παρά οι θύτες στο έγκλημα. Φωτίστε τις ανθρώπινες ιστορίες πίσω από τις στατιστικές. Ενημερώστε τα παιδιά για τρόπους προφύλαξης.
- Αντιμετωπίζει ο νόμος διαφορετικά τα παιδιά και τους νέους από ότι τους ενήλικες; Πως αντιμετωπίζονται τα νεαρά θύματα; Πως προστατεύονται και ελέγχονται τα δικαιώματα των νεαρών παραβατών/ υπόπτων; Είναι εκπαιδευμένοι οι δικαστές, δικηγόροι, αστυνομικοί και φύλακες για τα δικαιώματα των παιδιών; Είναι τα παιδιά πιο πιθανό να γίνουν πιστευτά από ότι οι ενήλικες;
- Πως αντιλαμβάνονται τα παιδιά την αστυνομία; Πως αντιμετωπίζει η αστυνομία τα παιδιά, ιδιαίτερα τα άστεγα και όσα συλλαμβάνονται;
- Ερευνήστε τους περιορισμούς στις αναφορές του τύπου για παιδιά στο δικαστικό σύστημα: δικαστικές υποθέσεις, κράτηση και φροντίδα. Είναι σωστοί; Υπάρχει νομοθεσία που να εμποδίζει την αποκάλυψη των ονομάτων παιδιών που κατηγορούνται για παράβαση του νόμου;
- Το δικαστικό σύστημα εστιάζει στην επανένταξη ή την τιμωρία; Χρησιμοποιείται σωματική τιμωρία στα ιδρύματα ή ως ποινή για αδίκημα; Ερευνήστε τον αριθμό και την κατάσταση των παιδιών σε όλες τις μορφές κοινωνικής πρόνοιας και ποινικής κράτησης. Οι ποινές κράτησης χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατη λύση; Ο περιορισμός και οι υπηρεσίες επανένταξης για τα παιδιά είναι επαρκή και αποτελεσματικά;
- Ερευνήστε τη χρήση ναρκωτικών και άλλων ουσιών μεταξύ των παιδιών; Γιατί παίρνουν ναρκωτικά; Είναι εύκολο να βρουν επικίνδυνες ουσίες; Τιμωρούνται για τη χρήση ή βοηθούνται μέσα από θεραπεία και επανένταξη; Ερωτώνται για τον τρόπο και το περιεχόμενο της ενημέρωσης για τα ναρκωτικά και τις υπηρεσίες επανένταξης;

Παιδιά και εγκληματικότητα

- ▶ Η βία και αντικοινωνική συμπεριφορά των παιδιών έχει πάντα τις ρίζες της στη βία των ενηλίκων και στη στάση τους προς αυτά. Η κάλυψή σας αφήνει να εννοηθεί ότι οι νεαροί παραβάτες έχουν λιγότερα δικαιώματα από άλλους ανθρώπους;
- ▶ Αποφύγετε άσκοπη χρήση φωτογραφιών των νεαρών παραβατών; Η άσκοπη δημοσιοποίηση της ταυτότητάς τους μπορεί να τους θέσει σε επιπλέον κινδύνους για παράδειγμα ενθαρρύνοντας τη δυσφήμιση και μειώνοντας τις δυνατότητες επανένταξης. Αποτελεί επίσης στέρηση των δικαιωμάτων τους.
- ▶ Βεβαιωθήκατε ότι τα παιδιά που αποτελούν αντικείμενο κατηγοριών από τον κόσμο ή τις αρχές έχουν τη δυνατότητα να απαντήσουν σε αυτές; Μην θεωρείτε δεδομένο ότι τα παιδιά εμπλέκονται σε εγκληματικές δραστηριότητες επειδή είναι άστεγα.
- ▶ Παρακολουθήσατε την εξέλιξη της υπόθεσης μετά τη σύλληψη ή την απαγγελία κατηγοριών στα παιδιά; Είναι ασφαλή; Αν είναι υπό κράτηση, ποιες είναι οι συνθήκες; Κρατούνται μαζί με άλλα παιδιά ή με ενήλικες; Έχουν πρόσβαση στις κατάλληλες υπηρεσίες όπως νομικές συμβουλές και υποστήριξη;
- ▶ Η κάλυψη που κάνατε σε θέματα ναρκωτικών και χρήσης ναρκωτικών είναι ακριβής και τεκμηριωμένη επιστημονικά; Οι ψεύτικοι και συναισθηματικοί ισχυρισμοί δεν βοηθούν στην δημιουργία λογικών στρατηγικών για τη στήριξη των χρηστών ή την καταδίκη των εμπόρων. Ερευνήσατε για αυτούς που προμηθεύουν ναρκωτικά στα παιδιά; Πολύς κόσμος στηρίζεται στα ΜΜΕ για την πληροφόρησή του- σκεφθήκατε να παρουσιάσετε προγράμματα με κατανοητές, πρακτικές πληροφορίες για τα παιδιά και τους γονείς σχετικά με τις διαφορετικές επιπτώσεις διαφόρων ναρκωτικών, για παράδειγμα ή της διαδικασίας απεξάρτησης;

Σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών

- Αναφερθείτε στη σεξουαλική αγωγή και τους νόμους που καλύπτουν τη σεξουαλική δραστηριότητα στην οποία εμπλέκονται παιδιά. Πως αποφασίστηκε η ηλικία συναίνεσης σε σεξουαλική δραστηριότητα;
- Ερευνήστε τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών και τα ταμπού που τις περιβάλλουν. Χρησιμοποιήστε στοιχεία από άλλες χώρες για το βαθμό σεξουαλικής κακοποίησης μέσα στην οικογένεια. Συλλέγονται και δημοσιεύονται ακριβή στοιχεία; Μπορούν όλα τα παιδιά (συμπεριλαμβανομένων αυτών με αναπηρία και αυτών υπό κράτηση) να καταγγείλουν με ασφάλεια κακοποίηση μέσα στην οικογένεια, το σχολείο ή το ίδρυμα; Ποια είναι η εκπαίδευση των αστυνομικών, των κοινωνικών λειτουργών, των δασκάλων και των νοσηλευτών για να αντιμετωπίζουν τέτοια περιστατικά; Πως διευθετείται η εμπιστευτικότητα, η προστασία, η στήριξη και η συμβουλευτική προς τα παιδιά;
- Αποτελεί αδίκημα η παραγωγή, η διανομή ή η κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας; Εξετάστε την αποτελεσματικότητα των μέτρων για την πρόληψη παιδικής κακοποίησης και πορνείας και για την προστασία των παιδιών από την πορνογραφία, τις 'ροζ' γραμμές τηλεφώνου και την πορνογραφία στο Διαδίκτυο.
- Αναφερθείτε στις νομικές διαδικασίες που προκύπτουν από τέτοιες καταγγελίες. Έχουν τα παιδιά που καταθέτουν ως μάρτυρες προστασία και στήριξη; Αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες ή βλάπτονται κατά την ακροαματική διαδικασία; Μπορούν οι πολίτες ή οι κάτοικοι να διωχθούν ποινικά ή να απελαθούν για κακοποίηση ή εκμετάλλευση παιδιών σε άλλες χώρες;
- Διεξάγετε έρευνα για τη σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών με την κατάλληλη στήριξη ασφαλείας και εξειδίκευσης τόσο για τα παιδιά όσο και τους δημοσιογράφους. Η ασφάλεια των παιδιών που γίνονται αντικείμενο εμπορικής ή εγχώριας εκμετάλλευσης είναι υψίστης σημασίας.
- Το ταξιδιωτικό εμπόριο έχει αρχίσει να αφυπνίζει τον κόσμο για την σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών από τουρίστες. Διώκονται στη χώρα σας άτομα που κακοποιούν παιδιά σε άλλες χώρες;

Σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών

- ▶ Το θέμα σας σχετικά με την σεξουαλική κακοποίηση ή την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών είναι ηθικά σωστό; Μήπως ο βαθμός “σοκ” που προκαλεί έχει διογκωθεί- ακόμα και αν αποκαλύπτει εγκληματική δραστηριότητα ή αδιαφορία των αρχών;
- ▶ Παρουσιάσατε τα κακοποιημένα ή εκμεταλλευμένα παιδιά ως θύματα, εγκληματίες ή ως άτομα με δικαιώματα και αξιοπρέπεια; Ήταν εφικτό ή κατάλληλο να δώσετε βήμα στα παιδιά; Είναι πιθανό τα λόγια ή οι φωτογραφίες που χρησιμοποιήσατε να αποκαλύψουν εξ αμελείας την ταυτότητα των κακοποιημένων παιδιών; Παρέχει η ιστορία σας πληροφορίες πρόσβασης σε ευάλωτα παιδιά;
- ▶ Συμφώνησαν τα παιδιά να φωτογραφηθούν; Πήρατε και την συναίνεση κάποιου υπεύθυνου ενήλικα; Ήταν ο ενήλικας παρών; Οι φωτογραφίες που χρησιμοποιήσατε παρουσιάζουν το παιδί να κακοποιείται σεξουαλικά ή δίνουν την εντύπωση ότι το παιδί συμμετέχει με τη θέλησή του στην κακοποίηση ή την εκμετάλλευση; Πως φροντίσατε να διασφαλίσετε ότι δεν μπορεί να γίνει ακατάλληλη χρήση των φωτογραφιών των παιδιών;
- ▶ Το θέμα σας μυθοποιεί τον “σεξουαλικό τουρισμό”, την πορνογραφία ή άλλη μορφή παιδικής εκμετάλλευσης; Βεβαιωθήκατε ότι δεν θα φανεί ως υλικό σεξουαλικού περιεχομένου ή υλικό που προωθεί σεξουαλικές υπηρεσίες;
- ▶ Ποιος είναι ο πιθανός αντίκτυπος του δημοσιεύματος στα εμπλεκόμενα παιδιά; Έχουν στηθεί συστήματα υποστήριξης για την προστασία τους; Υπάρχει εμπιστευτική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για να χειριστεί τις αντιδράσεις ανθρώπων που επιθυμούν να καταγγείλουν άλλα παραδείγματα κακοποίησης ή εκμετάλλευσης; Τι στήριξη παρέχεται στους δημοσιογράφους που μπορεί υποστούν ψυχολογικά τραύματα καλύπτοντας τέτοια θέματα;

Οι υποχρεώσεις της πολιτείας

- Πως εφαρμόζει η κυβέρνηση της χώρας σας τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού; Συμμορφώνεται με την διάταξη περί δημοσιοποίησης των αρχών και διατάξεων της Σύμβασης; Έχει μείνει πίσω στην υποβολή των εκθέσεων της προς την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού στη Γενεύη; Αν ναι, ποιοι είναι οι λόγοι; Υπήρξε ενημέρωση και συνεργασία των πολιτών;
- Δόθηκε δημοσιότητα στις αντιδράσεις της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού; Ποιες ενέργειες προγραμματίζονται εξ' αυτών; Για πότε είναι προγραμματισμένη η επόμενη Έκθεση; Ερευνήστε το έργο της Επιτροπής. Κάντε μια συνέντευξη με τον υπεύθυνο για την περιοχή σας.
- Κάντε συνεντεύξεις με τους υπεύθυνους για την επίβλεψη της εφαρμογής της Σύμβασης στη χώρα σας. Ρωτήστε τους για την πρόοδο (την έλλειψή της). Ρωτήστε τα παιδιά σε ποια ερωτήματα θα ήθελαν απαντήσεις. Αναζητήστε επίσημες δεσμεύσεις για πολιτικές φιλικές προς το παιδί ή ενέργειες σε συγκεκριμένα προβλήματα που αφορούν τα παιδιά.
- Πως έχει συμπεριλάβει η κυβέρνηση της χώρας σας τις ΜΚΟ στις προσπάθειές της να βελτιώσει τη ζωή των παιδιών; Έχουν υποβάλει αυτές οι οργανώσεις δικές τους εκθέσεις στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού; Πόσο ακριβείς είναι οι πληροφορίες που έχουν συλλέξει και αμφισβητούν τους ισχυρισμούς της κυβέρνησης;
- Αναφέρατε εκστρατείες στη χώρα σας για τη βελτίωση της ζωής των παιδιών. Πως τις βλέπουν τα παιδιά; Συγκρίνετε τη ζωή τους τώρα με την παιδική ηλικία των γονέων τους.

Οι υποχρεώσεις της πολιτείας

- ▶ Βελτιώνουν τα θέματά σας την κατανόηση σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών και τον ρόλο των κυβερνητικών πολιτικών στην προώθηση και προστασία τους;
- ▶ Οι δημοσιογράφοι είναι σε ιδανική θέση να απαιτήσουν δράση από την πολιτεία για να τιμήσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της. Υπάρχουν εκστρατείες που θα μπορούσε το δημοσίευμα/ πρόγραμμά σας να ξεκινήσει για τη βελτίωση της ενημέρωσης σχετικά με τη Σύμβαση στους πολίτες και τους πολιτικούς;
- ▶ Μιλήσατε με ειδικούς, ακτιβιστές δικαιωμάτων του παιδιού και τα ίδια τα παιδιά για να ενημερωθείτε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στη χώρα σας;
- ▶ Ζητήσατε εξηγήσεις από την τοπική αυτοδιοίκηση και την κεντρική κυβέρνηση σχετικά με ελλείψεις στην παροχή υπηρεσιών στα παιδιά και της υποστήριξης των δικαιωμάτων τους;
- ▶ Φροντίσατε να ακουστεί η φωνή των παιδιών στην κυβέρνηση και τον κόσμο;
- ▶ Ελέγξατε τους ισχυρισμούς μη κυβερνητικών οργανώσεων και τραβήξατε την προσοχή στις επιτυχίες ή τυχόν ελλείψεις τους;
- ▶ Μελετήσατε τρόπους που θα μπορούσε ο οργανισμός σας να συνεργαστεί με μη κυβερνητικές οργανώσεις για την παροχή πληροφοριών και συμβουλευτικού υλικού σε όσα άτομα ενδιαφέρονται και ανταποκρίνονται στα θέματα που παρουσιάζετε;

Μια δημοσιογραφική περίληψη της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ

Η εισαγωγή αναφέρεται στις βασικές αρχές των Ηνωμένων Εθνών-συγκεκριμένα το πνεύμα ειρήνης, ανοχής, ελευθερίας, ισότητας και αλληλεγγύης- και τις διατάξεις σχετικών συμφώνων και διακηρύξεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Δεν γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στις υποχρεώσεις των δημοσιογράφων αλλά ως φύλακες των πολιτών οι επαγγελματίες των ΜΜΕ έχουν ένα ξεχωριστό ρόλο να παίξουν όταν οι κυβερνήσεις αγνοούν τις υποχρεώσεις τους προς τα παιδιά.

1. Ορισμός του παιδιού

Όλα τα άτομα κάτω των 18, εκτός αν ο νόμος ορίζει μικρότερη ηλικία.

2. Μη διάκριση

Όλα τα δικαιώματα ισχύουν για όλα τα παιδιά χωρίς εξαίρεση, και η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προστατεύει τα παιδιά από κάθε μορφής διάκριση. Η πολιτεία δεν πρέπει να παραβιάζει κανένα δικαίωμα και θα πρέπει να προβαίνει σε ενέργειες για την προστασία τους..

3. Το καλύτερο συμφέρον του παιδιού

Κάθε ενέργεια που αφορά το παιδί θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το καλύτερο συμφέρον

του. Η πολιτεία θα πρέπει να παρέχει επαρκή φροντίδα όταν αδυνατούν οι γονείς ή άλλοι υπεύθυνοι.

4. Εφαρμογή δικαιωμάτων

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να κάνει τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση, πράξη.

5. Καθοδήγηση γονέων και αναπτυσσόμενες ικανότητες των παιδιών

Η πολιτεία έχει καθήκον να σέβεται τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των γονέων ή της εκτεταμένης οικογένειας για την παροχή κατάλληλων κατευθύνσεων και οδηγιών στα παιδιά κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

6. Επιβίωση και ανάπτυξη

Το παιδί έχει κληρονομικό δικαίωμα στη ζωή και η πολιτεία πρέπει να διασφαλίζει τη μέγιστη επιβίωση και ανάπτυξη του παιδιού.

7. Όνομα και εθνικότητα

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα σε όνομα και εθνικότητα από τη γέννησή του.

8. Προστασία της ταυτότητας του παιδιού

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προστατεύει και αν είναι απαραίτητο να επαναπροσδιορίζει τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας του παιδιού (όνομα, εθνικότητα και οικογενειακές σχέσεις).

9. Απομάκρυνση από τους γονείς

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να ζουν με τους γονείς τους εκτός αν αυτό δεν συνάδει με το καλύτερο συμφέρον τους. Έχουν δικαίωμα να διατηρούν επαφή με τους γονείς τους αν έχουν απομακρυνθεί από τον έναν ή και τους δύο. Και τέλος το δικαίωμα να ενημερώνονται από τις αρχές για το που βρίσκονται οι γονείς τους αν αυτή η απομάκρυνση ήταν αποτέλεσμα ενεργειών του κράτους.

10. Επανένωση οικογενειών

Τα παιδιά και οι γονείς τους έχουν δικαίωμα να φύγουν από οποιαδήποτε χώρα και να εισέλθουν στη δική τους για να επανενωθούν ή να διατηρήσουν τη σχέση παιδιού/γονέα.

11. Παράνομη μεταφορά και μη επιστροφή

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προσπαθεί να εμποδίζει και να αποκαθιστά απαγωγές ή κρατήσεις παιδιών σε άλλη χώρα από γονέα ή τρίτους.

12. Η γνώμη του παιδιού

Το παιδί έχει δικαίωμα να εκφράζει τη γνώμη του και αυτή να λαμβάνεται υπόψη σε κάθε θέμα ή διαδικασία που αφορά το παιδί.

13. Ελευθερία έκφρασης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να αποκτούν και να γνωστοποιούν πληροφορίες και να εκφράζουν τις απόψεις τους εκτός αν κάτι τέτοιο παραβιάζει τα δικαιώματά άλλων.

14. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

Το παιδί έχει δικαίωμα στη ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας υπό τη σωστή καθοδήγηση των γονέων

και το δίκαιο της χώρας του.

15. Ελευθερία συναναστροφής

Το παιδί έχει δικαίωμα να συναντάται με άλλους και να συμμετέχει ή να δημιουργεί συλλόγους εκτός αν κάτι τέτοιο παραβιάζει τα δικαιώματα άλλων.

16. Προστασία της ιδιωτικότητας

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα της προστασίας από παρεμβάσεις στην ιδιωτική τους ζωή, την οικογένεια το σπίτι και την αλληλογραφία καθώς και από δυσφήμιση/ συκοφαντία.

17. Πρόσβαση σε κατάλληλες πληροφορίες

Τα ΜΜΕ έχουν καθήκον να παρέχουν πληροφορίες στα παιδιά που είναι προς το κοινωνικό, ηθικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό όφελός τους και που σέβονται την πολιτισμική τους προέλευση. Η πολιτεία πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της δημοσίευσης υλικού χρήσιμοι προς τα παιδιά και την προστασία των παιδιών από επιβλαβές υλικό.

18. Υποχρεώσεις γονέων

Οι δύο γονείς έχουν από κοινού την κύρια ευθύνη της ανατροφής των παιδιών τους και η πο-

λιτεία θα πρέπει να τους στηρίζει σε αυτό.

19. Προστασία από κακοποίηση και αμέλεια

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προστατεύει τα παιδιά από κάθε μορφή φυσικής ή ψυχολογικής βίας που προέρχεται από τους γονείς ή άλλους υπεύθυνους για τη φροντίδα τους και να αναλαμβάνει προληπτικά και θεραπευτικά προγράμματα για αυτό το σκοπό.

20. Προστασία παιδιών χωρίς οικογένεια

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να παρέχει ειδική προστασία σε παιδιά που στερούνται το οικογενειακό περιβάλλον και να διασφαλίζει ότι παρέχεται κατάλληλη εναλλακτική οικογενειακή φροντίδα ή τοποθέτηση σε ίδρυμα λαμβάνοντας υπόψη την πολιτισμική προέλευση του παιδιού.

21. Υιοθεσία

Σε χώρες όπου η υιοθεσία είναι αναγνωρισμένη και/ ή επιτρέπεται, θα πρέπει να γίνεται μόνο για το καλύτερο συμφέρον του παιδιού με όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις για το παιδί που δίδεται και την εξουσιοδότηση από τις αρμόδιες αρχές.

22. Παιδιά πρόσφυγες

Θα πρέπει να παρέχεται ειδική προστασία σε παιδιά που είναι πρόσφυγες ή αναζητούν προσφυγικό άσυλο και η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να συνεργάζεται με τους αρμόδιους οργανισμούς που παρέχουν τέτοια προστασία και βοήθεια.

23. Παιδιά με αναπηρία

Τα παιδιά με αναπηρία έχουν δικαίωμα σε ειδική φροντίδα, παιδεία και εκπαίδευση σχεδιασμένα για να τα βοηθήσουν να πετύχουν την μεγαλύτερη δυνατή αυτοεξυπηρέτηση και συμμετοχή για να ζήσουν μια ενεργή ζωή στην κοινωνία.

24. Υγεία και υπηρεσίες υγείας

Το παιδί έχει δικαίωμα στο υψηλότερο επίπεδο υγείας και πρόσβασης σε υπηρεσίες περίθαλψης και νοσηλείας με ιδιαίτερη έμφαση στην προληπτική ιατρική φροντίδα, την αγωγή υγείας και τη μείωση της παιδικής θνησιμότητας. Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να προσπαθεί για την κατάργηση επιβλαβών παραδοσιακών πρακτικών. Δίδεται έμφαση στην ανάγκη για διεθνή συνεργασία για τη διασφάλιση αυτού του δικαιώματος.

25. Περιοδικός έλεγχος τοπο-

θέτησης

Κάθε παιδί που τοποθετείται από την πολιτεία για λόγους φροντίδας, προστασίας ή θεραπείας, έχει δικαίωμα στον τακτικό έλεγχο όλων των τομέων αυτής της τοποθέτησης.

26. Κοινωνική ασφάλιση

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να επωφελούνται από την κοινωνική ασφάλιση.

27. Βιοτικό επίπεδο

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να απολαμβάνουν ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο. Αποτελεί πρωταρχική ευθύνη των γονέων να το παρέχουν και είναι καθήκον της πολιτείας να διασφαλίζει ότι οι γονείς είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτή την ευθύνη. Η πολιτεία μπορεί να παρέχει υλική βοήθεια σε περιπτώσεις ανάγκης και μπορεί να ζητά την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης του παιδιού από απόντες γονείς ή κηδεμόνες.

28. Εκπαίδευση

Το παιδί έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και η πολιτεία έχει καθήκον να διασφαλίσει ότι τουλάχιστον η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική και δωρεάν. Η εφαρμογή της πειθαρχίας στο σχολείο θα πρέπει

να εκφράζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια του παιδιού. Δίδεται έμφαση στην ανάγκη για διεθνή συνεργασία για τη διασφάλιση αυτού του δικαιώματος.

29. Στόχοι της εκπαίδευσης

Η πολιτεία πρέπει να αναγνωρίσει ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να στρέφεται προς την ανάπτυξη της προσωπικότητας και των ταλέντων του παιδιού, την προετοιμασία του παιδιού για την μετέπειτα ενήλικη ζωή του, την καλλιέργεια του σεβασμού για τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και την ανάπτυξη του σεβασμού για τις πολιτισμικές και εθνικές αξίες του παιδιού και εκείνες των άλλων.

30. Παιδιά μειονοτήτων ή αυτοχθόνων

Τα παιδιά των μειονοτήτων και των αυτοχθόνων έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν τη δική τους κουλτούρα και να έχουν τη δική τους θρησκεία και γλώσσα.

31. Ελεύθερος χρόνος, ψυχαγωγία και πολιτιστικές δραστηριότητες

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, το παιχνίδι και τη συμμετοχή σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες

32. Παιδική εργασία

Η πολιτεία έχει την υποχρέωση να προστατεύει τα παιδιά από απασχόληση σε εργασία που αποτελεί απειλή για την υγεία τους, την εκπαίδευση ή την ανάπτυξη, να θέτει κατώτατα όρια ηλικίας απασχόλησης και να ρυθμίζει τις συνθήκες απασχόλησης.

33. Χρήση ναρκωτικών

Το παιδί έχει δικαίωμα να προστατεύεται από τη χρήση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων φαρμάκων και από την ανάμιξη του στην παραγωγή και διακίνησή τους.

34. Σεξουαλική εκμετάλλευση

Το παιδί έχει δικαίωμα να προστατεύεται από σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πορνείας και της συμμετοχής σε πορνογραφία.

35. Πώληση, διακίνηση (trafficking) και αρπαγή

Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εμποδίσει την πώληση, τη διακίνηση και την αρπαγή παιδιών.

36. Άλλες μορφές εκμετάλλευσης

Το παιδί έχει δικαίωμα να προστατεύεται από κάθε άλλη μορφή εκμετάλλευσης που δεν αναφέρεται στα άρθρα 32-35.

37. Βασανισμός και στέρηση ελευθερίας

Ο βασανισμός, η σκληρή συμπεριφορά, η θανατική ποινή και η ισόβια κάθειρξη απαγορεύονται. Η σύλληψη και κάθε μορφή στέρησης της ελευθερίας πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο ως έσχατη λύση και για το μικρότερο δυνατό διάστημα. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην κατάλληλη μεταχείριση, τον διαχωρισμό από κρατούμενους ενήλικες, την επαφή με την οικογένειά τους και πρόσβαση σε νομική και άλλη μορφή βοήθειας.

38. Ένοπλες συγκρούσεις

Τα κράτη υποχρεούνται να σέβονται και να διασφαλίζουν το σεβασμό στον ανθρωπιστικό νόμο όπως αυτός ισχύει για τα παιδιά. Τα παιδιά κάτω των 15 δεν θα πρέπει να συμμετέχουν άμεσα σε εχθροπραξίες ή να στρατολογούνται στις ένοπλες δυνάμεις. Όλα τα παιδιά που επηρεάζονται από ένοπλες συγκρούσεις θα πρέπει να τυγχά-

νουν προστασίας και φροντίδας.

39. Μέριμνα αποκατάστασης

Η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει ότι τα παιδιά που βλάπτονται από ένοπλες συγκρούσεις, βασανισμό, αμέλεια, κακομεταχείριση ή εκμετάλλευση λαμβάνουν την κατάλληλη φροντίδα για την αποκατάσταση και την κοινωνική τους επανένταξη.

40. Διαχείριση δικαιοσύνης ανηλίκων

Τα παιδιά που κατηγορούνται ή αναγνωρίζονται ότι έχουν διαπράξει αδίκημα έχουν δικαίωμα στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και συγκεκριμένα στη χρήση νομικής ή άλλης βοήθειας στην προετοιμασία και παρουσίαση της υπεράσπισης τους. Η προσφυγή στο δικαστήριο και ο εγκλεισμός σε ίδρυμα θα πρέπει να αποφεύγεται όποτε είναι εφικτό και κατάλληλο.

41. Σεβασμός στους υπάρχοντες κανόνες

Αν κάποιος κανόνας που θέτουνται από τη νομοθεσία χώρας ή άλλες ισχύουσες διεθνείς πράξεις είναι υπέρτεροι από αυτούς της παρούσας Σύμβασης, τότε υπερισχύει ο υψηλότερος κανόνας.

42-54. Δημοσιοποίηση και εφαρμογή της Συνθήκης

- Η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να γνωστοποιεί ευρέως στους ενήλικες και τα παιδιά τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση.

- Τα κράτη εκλέγουν μια Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού αποτελούμενη από 10 ειδικούς, η οποία μελετά εκθέσεις που υποβάλλονται από συμμετέχοντες στη Σύμβαση δύο χρόνια μετά την επικύρωση και κάθε πέντε χρόνια από τότε και μετά.

- Οι εκθέσεις αυτές θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο ευρύ κοινό.

- Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την διενέργεια ειδικών μελετών για συγκεκριμένα θέματα που αφορούν στα δικαιώματα του παιδιού και να ενημερώνει το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέλος καθώς και τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για τις αξιολογήσεις της.

- Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της Σύμβασης και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, ζητείται από σώματα όπως η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

(ILO), η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO), η Οργάνωση Εκπαίδευσης, Επιστήμης και Πολιτισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO) και η Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF) να ενημερώνουν την Επιτροπή και να παραβρίσκονται στις συνεδριάσεις της.

- Μπορούν να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία στην Επιτροπή και να ζητείται η γνώμη τους για την βέλτιστη εφαρμογή της Σύμβασης, μαζί με άλλους φορείς αναγνωρισμένους ως αρμόδιους- συμπεριλαμβανομένων άλλων φορέων των Ηνωμένων Εθνών και ΜΚΟ που έχουν συμβουλευτικό ρόλο στα Ηνωμένα Έθνη.

ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΗΡΗ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΕΙΤΕ

Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF στα Ελληνικά:
www.unicef.gr/reports/symb.php

UNCRC στα Αγγλικά:
www.ohchr.org/english/law/crc.htm

UNCRC σε 38 γλώσσες:
www.unicef.org/magic

Προαιρετικό Πρωτόκολλο για την παιδική πορνεία και παιδική

πορνογραφία:
[www.ohchr.org/english/
law/crc-sale.htm](http://www.ohchr.org/english/law/crc-sale.htm)

Προαιρετικό Πρωτόκολλο για
την ανάμιξη των παιδιών σε έ-
νοπλες συγκρούσεις:
[www.ohchr.org/english/
law/crc-conflict.htm](http://www.ohchr.org/english/law/crc-conflict.htm)

Πρωτόκολλο του Παλέρμο κατά
της διακίνησης (trafficking) :
[www.ohchr.org/english/
law/protocoltrafficking.htm](http://www.ohchr.org/english/law/protocoltrafficking.htm)

Οι Στόχοι της Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών

Τα 191 κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών έχουν προσυπογράψει τους ακόλουθους Στόχους Χιλιετίας που είναι στενά συνυφασμένοι με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ. Ο έλεγχος της προόδου ως προς τους στόχους που έχουν τα ίδια θέσει θα μπορούσε να δώσει ενδιαφέροντα και πολύ ενημερωτικά θέματα. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν δημοσιεύσει αναλυτικά τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να μετρηθούν τα επιτεύγματα σε κάθε χώρα.

1. Εξάλειψη φτώχειας και πείνας

- Μειώνοντας στο μισό, μεταξύ των ετών 1990 και 2015, το ποσοστό των ανθρώπων των οποίων το εισόδημα είναι λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα, και το ποσοστό των ανθρώπων που υποφέρουν από πείνα.

2. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση για όλους

- Διασφαλίζοντας ότι μέχρι το 2015 τα αγόρια και τα κορίτσια παντού θα μπορούν να ολοκληρώσουν ένα πλήρες πρόγραμμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Ισότητα φύλων και ενδυνάμωση των γυναικών

- Εξαλείφοντας την ανισότητα μεταξύ των φύλων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, κατά προτίμηση μέχρι το 2005 και σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης το αργότερο μέχρι το 2015.

4. Μείωση παιδικής θνησιμότητας

- Μειώνοντας κατά δύο τρίτα μεταξύ των ετών 1990 και 2015 το ποσοστό θνησιμότητας στις ηλικίες κάτω των πέντε ετών.

5. Βελτίωση της υγείας στην εγκυμοσύνη

- Μειώνοντας κατά τρία τέταρτα μεταξύ των ετών 1990 και 2015 το ποσοστό θνησιμότητας των εγκύων.

6. Καταπολέμηση του HIV/AIDS, της ελονοσίας και άλλων ασθενειών

- Σταματώντας και αντιστρέφοντας την εξάπλωση του HIV/AIDS,

της εμφάνισης της ελονοσίας και άλλων σημαντικών ασθενειών μέχρι το 2015.

7. Διασφάλιση περιβαλλοντικής σταθερότητας

- Ενσωματώνοντας τις αρχές της σταθερής ανάπτυξης στις πολιτικές και τα προγράμματα της χώρας και αντιστρέφοντας την απώλεια περιβαλλοντικών πόρων.
- Μειώνοντας στο μισό το ποσοστό των ανθρώπων χωρίς σταθερή πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό και βασικές συνθήκες υγιεινής μέχρι το 2015.
- Βελτιώνοντας σημαντικά τη ζωή τουλάχιστον 100 εκατομμυρίων κατοίκων σε παραγκουπόλεις μέχρι το 2020.

8. Ανάπτυξη παγκόσμιας συνεργασίας για την ανάπτυξη

- Αναπτύσσοντας περαιτέρω ένα ανοικτό, προβλέψιμο εμπορικό και οικονομικό σύστημα βασισμένο σε κανόνες και χωρίς διακρίσεις (δέσμευση σε καλή διακυβέρνηση, ανάπτυξη και μείωση της φτώχειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο).
- Αντιμετωπίζοντας τις ειδικές ανάγκες των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών (Αδασμολόγητη πρόσβαση για τις εξαγωγές των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών, ενισχυμένη ελάφρυνση χρέους για τις φτωχές χώρες, ακύρωση επίσημου διμερούς χρέους, μεγαλύτερη υποστήριξη ανάπτυξης σε χώρες που δεσμεύονται να εξαλείψουν τη φτώχεια).
- Αντιμετωπίζοντας τις ειδικές ανάγκες των απομακρυσμένων και μικρών νησιωτικών αναπτυσσόμενων χωρών.
- Βοηθώντας στην μακροπρόθεσμη σταθεροποίηση των χρεών των αναπτυσσόμενων χωρών.
- Αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας στρατηγικές για ασφαλή, παραγωγική εργασία στους νέους σε συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Δίνοντας πρόσβαση σε απαραίτητα φάρμακα στις αναπτυσσόμενες χώρες σε συνεργασία με φαρμακευτικές εταιρίες.
- Κάνοντας διαθέσιμα τα οφέλη των νέων τεχνολογιών, ιδιαίτερα της πληροφορικής και των επικοινωνιών, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

[Δείτε www.un.org/millenniumgoals και http://millenniumindicators.un.org/unsd/mi/mi_goals.asp]

Ένας Κόσμος Κατάλληλος για τα Παιδιά;

Σε μια Έκτακτη Συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ το 2002 υιοθετήθηκε μια Διακήρυξη η οποία παρέχει ένα χρήσιμο πρότυπο έναντι του οποίου μπορούν να αξιολογούνται οι πολιτικές και τα επιτεύγματα των κυβερνήσεων και άλλων που ασχολούνται με την ευημερία των παιδιών.

1. Πρώτα τα παιδιά

Σε κάθε ενέργεια που αφορά τα παιδιά, το καλύτερο συμφέρον του παιδιού θα αποτελεί το πρωταρχικό μέλημα.

2. Εξάλειψη φτώχειας: επενδύστε στα παιδιά

Επιαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας να σπάσουμε τον κύκλο της φτώχειας μέσα σε μια γενιά, ενωμένοι στην πεποίθηση ότι οι επενδύσεις στα παιδιά και η πραγματοποίηση των δικαιωμάτων τους είναι από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την εξάλειψη της φτώχειας. Πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για την εξάλειψη των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας.

3. Κανένα παιδί δεν μένει πίσω

Κάθε κορίτσι και αγόρι γεννιέται ελεύθερο και ίσο στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Επομένως πρέπει να σταματήσει κάθε μορφή διάκρισης που αφορά τα παιδιά.

4. Φροντίδα για κάθε παιδί

Τα παιδιά πρέπει να έχουν το καλύτερο δυνατό ξεκίνημα στη ζωή. Η επιβίωση, η προστασία, η ανάπτυξη και η εξελιγή τους με καλή υγεία και σωστή διατροφή αποτελούν τις απαραίτητες βάσεις για την ανθρώπινη ανάπτυξη. Θα κάνουμε συντονισμένες προσπάθειες για να καταπολεμήσουμε μολυσματικές ασθένειες, να αντιμετωπίσουμε τις βασικές αιτίες υποσιτισμού και να αναθρέψουμε τα παιδιά σε ένα ασφαλές περιβάλλον που θα τα βοηθήσει να είναι σωματικά και ψυχικά υγιή, συναισθηματικά ασφαλή, κοινωνικά επαρκή και ικανά προς μάθηση.

5. Εκπαίδευση για κάθε παιδί

Όλα τα κορίτσια και τα αγόρια πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πλήρη πρωτοβάθμια εκπαίδευση που θα είναι δωρεάν, υποχρεωτική και ποιοτική, ως ακρογωνιαίο λίθο μιας συνολικής βασικής εκπαίδευσης. Πρέπει να εξαλειφθούν όλες τις ανισότητες των φύλων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

6. Προστασία των παιδιών από βλάβες και εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από πράξεις βίας, κακοποίησης, εκμετάλλευσης και διάκρισης καθώς και κάθε μορφή τρομοκρατίας και ομηρίας.

7. Προστασία των παιδιών από τον πόλεμο

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από τη φρόνη των ένοπλων συγκρούσεων. Τα παιδιά που βρίσκονται υπό ξένη κατοχή θα πρέπει να προστατεύονται σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

8. Καταπολέμηση HIV/AIDS

Τα παιδιά και οι οικογένειές τους πρέπει να προστατεύονται από τις καταστροφικές επιπτώσεις του ανθρώπινου ιού ανοσοανεπάρκειας/ συνδρόμου επίκτητης ανοσοανεπάρκειας (HIV/AIDS).

9. Ακούστε τα παιδιά και διασφαλίστε τη συμμετοχή τους

Τα παιδιά και οι έφηβοι είναι δημιουργικοί πολίτες ικανοί να βοηθήσουν στη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους. Πρέπει να σεβόμαστε το δικαίωμά τους να εκφράζονται και να συμμετέχουν σε όλα τα θέματα που τους αφορούν, ανάλογα με την ηλικία και τη ωριμότητά τους.

10. Προστασία της Γης για τα παιδιά

Πρέπει να προστατεύσουμε το φυσικό μας περιβάλλον, με όλη την ποικιλία των ζωικών μορφών, την ομορφιά και τους πόρους του, που όλα ενισχύουν την ποιότητα της ζωής για τις σημερινές και μελλοντικές γενιές. Θα παρέχουμε κάθε δυνατή βοήθεια για την προστασία των παιδιών και τη μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

[Δείτε www.unicef.org/specialsession/wffc/index.html]

Οδηγίες και Αρχές Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων για την Αναφορά Θεμάτων που Αφορούν Παιδιά

Όλοι οι δημοσιογράφοι και οι επαγγελματίες των ΜΜΕ έχουν καθήκον να διατηρούν τα υψηλότερα δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα και θα πρέπει να προάγουν στον κλάδο την μεγαλύτερη δυνατή μετάδοση πληροφοριών για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ και τις επιπτώσεις της στην άσκηση της ανεξάρτητης δημοσιογραφίας.

Οι οργανισμοί των ΜΜΕ θα πρέπει να αντιμετωπίζουν την παραβίαση των δικαιωμάτων των παιδιών καθώς και θέματα που αφορούν στην ασφάλεια, την ιδιωτικότητα, την εκπαίδευση, την υγεία και την κοινωνική πρόνοια των παιδιών καθώς και κάθε μορφή εκμετάλλευσης ως σημαντικά θέματα προς διερεύνηση και δημόσιου διαλόγου. Τα παιδιά έχουν απόλυτο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή με μόνες εξαιρέσεις όσες ρητά αναφέρονται σε αυτές τις οδηγίες.

Η δημοσιογραφική δραστηριότητα που αγγίζει τη ζωή και την ευημερία των παιδιών θα πρέπει να γίνεται με κατανόηση της ευαίσθητης θέσης των παιδιών.

Οι δημοσιογράφοι και οι οργανισμοί ΜΜΕ θα προσπαθήσουν να διατηρήσουν τα υψηλότερα επίπεδα δεοντολογικής συμπεριφοράς όταν αναφέρουν θέματα που αφορούν τα παιδιά και ειδικότερα:

- **θα πασχίζουν** για άριστα επίπεδα ακρίβειας και ευαισθησίας κατά την αναφορά θεμάτων όπου εμπλέκονται παιδιά,
- **θα αποφεύγουν** προγράμματα και δημοσιεύσεις εικόνων που ειςβάλλουν στο χώρο των ΜΜΕ που είναι αφιερωμένος στα παιδιά με πληροφορίες επιβλαβείς για αυτά,
- **θα αποφεύγουν** τη χρήση στερεότυπων και παρουσιάσεων που προκαλούν αίσθηση για την προώθηση δημοσιογραφικού υλικού που αφορά παιδιά,
- **θα μελετούν** προσεκτικά τις συνέπειες της δημοσίευσης οποιου-

δήποτε υλικού που αφορά τα παιδιά και θα φροντίζουν να ελαχιστοποιούν κάθε πιθανή βλάβη στα παιδιά,

- **θα διαφυλάττουν** κάθε οπτική ή άλλη αναγνώριση των παιδιών εκτός αν είναι προφανώς υπέρ του δημόσιου συμφέροντος,

- **θα δίνουν** στα παιδιά, όπου είναι εφικτό, το δικαίωμα πρόσβασης στα ΜΜΕ για να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις χωρίς κανενός είδους προτροπή,

- **θα διασφαλίζουν** ανεξάρτητη πιστοποίηση των πληροφοριών που παρέχουν τα παιδιά και θα φροντίζουν ιδιαίτερα να διασφαλίζουν ότι αυτή η πιστοποίηση γίνεται χωρίς να θέτονται τα παιδιά που την παρέχουν σε κίνδυνο,

- **θα αποφεύγουν** τη χρήση εικόνων παιδιών με σεξουαλικό περιεχόμενο,

- **θα χρησιμοποιούν** δίκαιες, ανοικτές και ξεκάθαρες μεθόδους για τη λήψη εικόνων και όπου είναι εφικτό αυτό θα γίνεται με τη γνώση και τη σύμφωνη γνώμη των παιδιών ή ενός υπεύθυνου ενήλικα, κηδεμόνα ή φροντίζοντα,

- **θα πιστοποιούν** την ταυτότητα κάθε οργανισμού που ισχυρίζεται ότι μιλά εκ μέρους ή εκπροσωπεί τα συμφέροντα των παιδιών,

- **δεν θα δίνουν** αμοιβή σε παιδιά για υλικό που αφορά την ευημερία των παιδιών ή σε γονείς ή κηδεμόνες παιδιών εκτός αν είναι προφανώς για το συμφέρον του παιδιού.

Οι δημοσιογράφοι θα πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά τις εκθέσεις που υποβάλλονται και τους ισχυρισμούς των κυβερνήσεων για την εφαρμογή της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού στις χώρες τους αντίστοιχα.

Τα ΜΜΕ δεν θα πρέπει να μελετούν και να αναφέρουν την κατάσταση των παιδιών μόνο ως γεγονότα αλλά θα πρέπει να αναφέρονται συνεχώς στις διαδικασίες που μπορεί να οδηγήσουν ή οδηγούν στην εμφάνιση αυτών των γεγονότων.

Δημιουργήθηκε στην Recife, Βραζιλία το Μάιο 1998, υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων (ΔΟΔ) στη Σεούλ το 2001.

Η UNICEF έχει αναπτύξει τις δικές της Οδηγίες Δεοντολογίας για τις Αναφορές σε Παιδιά:

www.unicef.org/media/media_tools_guidelines.html

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ενημέρωσης Υγείας Οδηγίες για τους Επαγγελματίες Ανταποκριτές Υγείας

Σχεδιάστηκε το 1998 από την PressWise (MediaWise) και αναπτύχθηκε επί δύο χρόνια σε συνεργασία με τους δημοσιογράφους και ανταποκριτές θεμάτων υγείας και την ΔΟΔ, η τελική έκδοση υιοθετήθηκε το 2000 από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ενημέρωσης Υγείας της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ως οδηγίες σωστής πρακτικής.

1. Πρώτον, προσπαθήστε να μην κάνετε κακό. Τα ανθρώπινα δικαιώματα και το δημόσιο καλό είναι υψίστης σημασίας.
2. Κάντε τα όλα σωστά. Ελέγξτε τα δεδομένα σας και τις πηγές σας ακόμα και αν διακινδυνεύετε να μην προλάβετε τις προθεσμίες.
3. Μη δίνετε ψεύτικες ελπίδες. Να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν αναφέρετε ισχυρισμούς για 'θαυματουργές θεραπείες' ή πιθανούς 'πανικούς ασθενειών'.
4. Προσοχή στα εμπλεκόμενα συμφέροντα. Αναρωτηθείτε 'ποιος ωφελείται από αυτή την ιστορία;'
5. Απορρίψτε τις προσωπικές προτροπές. Αναφέρετε πάντα αν το υλικό που παρουσιάζεται είναι αποτέλεσμα χορηγίας.
6. Ποτέ μην αποκαλύπτετε τις πηγές πληροφοριών αν σας έχουν δοθεί εμπιστευτικά.
7. Σεβαστείτε την ιδιωτικότητα των ασθενών, των αναπήρων και τις οικογένειές τους σε κάθε περίπτωση.
8. Να έχετε υπόψη σας τις συνέπειες τις ιστορίας σας. Θυμηθείτε ότι τα άτομα που μπορεί να πάσχουν από μια ασθένεια ή αναπηρία - ιδιαίτερα τα παιδιά- έχουν μια ζωή να ζήσουν για πολύ καιρό αφού χαθεί το ενδιαφέρον των ΜΜΕ.
9. Ποτέ μην εισβάλετε στα προσωπικά δράματα. Σεβαστείτε τα συναισθήματα των πληγέντων, ιδιαίτερα ότι ασχολείστε με καταστροφές. Τα κοντινά πλάνα σε φωτογραφίες ή στην τηλεόραση των θυμάτων ή των οικογενειών τους θα πρέπει να αποφεύγονται όπου είναι εφικτό.
10. Μην αναφέρετε κάτι για το οποίο έχετε αμφιβολίες.

Ημερολόγιο Επετείων

Είναι πάντα χρήσιμο να έχουμε επετείους ή σημεία αναφοράς ως αφορμές στις οποίες να τοποθετούμε τα θέματά μας. Η παρακάτω επιλογή διεθνών εκδηλώσεων δίνει κάποιες προτάσεις. Υπάρχουν πολλές ακόμα εθνικές, πολιτιστικές και θρησκευτικές επέτειοι και εκδηλώσεις γύρω από τις οποίες μπορούμε να φτιάξουμε μια 'οπτική γωνία των παιδιών'.

Μάρτιος

- 8 Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας
- 21 Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων
- 22 Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό
- 24 Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης

Απρίλιος

- 7 Παγκόσμια Ημέρα Υγείας

Μάιος

- 3 Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου
- 31 Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος

Ιούνιος

- 4 Παγκόσμια Ημέρα Παιδιών Θυμάτων Βίας
- 12 Παγκόσμια Ημέρα Κατά της Παιδικής Εργασίας
- 26 Παγκόσμια Ημέρα Κατά της Χρήσης Ναρκωτικών και της Παράνομης Διακίνησης
- 26 Διεθνής Ημέρα Υπέρ των Θυμάτων Βασανισμού

Αύγουστος

- 9 Διεθνής Ημέρα Αυτοχθόνων Λαών
- 12 Διεθνής Ημέρα Νεότητας
- 23 Διεθνής Ημέρα Επετείου Κατάργησης του Δουλεμπορίου

Σεπτέμβριος

- 8 Διεθνής Ημέρα Παιδείας
- 21 Παγκόσμια Ημέρα Ειρήνης

Οκτώβριος

- 5 Παγκόσμια Ημέρα Εκπαιδευτικών
- 16 Παγκόσμια Ημέρα Τροφίμων
- 24 Ημέρα Ηνωμένων Εθνών

Νοέμβριος

- 20 Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων του Παιδιού
- 25 Διεθνής Ημέρα για τη Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών

Δεκέμβριος

- 1 Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS
- 2 Διεθνής Ημέρα για την Κατάργηση της Δουλείας
- 3 Διεθνής Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία
- 5 Διεθνής Ημέρα Εθελοντισμού
- * Διεθνής Ημέρα Τηλεόρασης & Ραδιοφώνου για τα Παιδιά
- 10 Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- 11 Ημέρα του Παιδιού - Γενέθλια της UNICEF
- 18 Διεθνής Ημέρα Μεταναστών

* Δεύτερη Κυριακή του Δεκεμβρίου

Χρήσιμες διεθνείς διευθύνσεις

Πολλά από τα παρακάτω έχουν γραφεία ή εκπροσώπους σε κάθε χώρα.

1. Οργανισμοί που ασχολούνται με τα δικαιώματα των παιδιών

Διεθνής Αμνηστία

99-119 Rosebery Avenue,
London,
EC1R 4RE, UK
tel +44 20 7814 6200
fax +44 20 7833 1510
email amnestyis@amnesty.org
web www.amnesty.org

Διεθνής Οργάνωση Κατά της Δουλείας

Thomas Clarkson House, The
Stable Yard, Broomgrove Road,
London SW9 9TL, UK
tel +44 20 7501 8920
fax +44 20 7738 4110
email info@antislavery.org
web www.antislavery.org

Κέντρο Μελέτης των Παιδιών, των Νέων και των ΜΜΕ

Institute of Education, London
University, 20 Bedford Way,
London WC1H 0AL, UK
tel +44 207 612 6515
fax +44 207 612 6177
email d.buckingham@ioe.ac.uk

web www.ccsnline.org.uk/mediacentre/main.html

ChildHope

Lector Court, 151 Farringdon
Road, London EC1 3AF, UK
tel +44 207 833 0868
fax +44 207 833 2500
email chuk@gn.apc.org
web www.childhopeuk.org

Μονάδα για τα Παιδιά και τις Ένοπλες Συγκρούσεις

Human Rights Centre, Essex
University, Wivenhoe Park,
Colchester, CO4 3SQ, UK
tel +44 1206 873 483
fax +44 1206 874 026
email armedcon@essex.ac.uk
web www.essex.ac.uk/armedcon

Children's Express Worldwide

Exmouth House, 3-11 Pine Street,
London EC1R 0JH, UK
tel +44 207 833 2577
fax +44 207 278 7722
email enquiries@childrensexpress.org
web www.childrens-express.org

Childwatch Διεθνές Δίκτυο Έρευνας

P.O. Box 1132 Blindern, N-0317
Oslo, Norway
tel +47 22 85 43 50
fax +47 22 85 50 28
email childwatch@uio.no
web www.childwatch.uio.no

Συνεργασία για Τερματισμό Χρήσης Παιδιών Στρατιωτών

2nd floor, 2-12 Pentonville Road,
London, N1 9FP, UK
tel +44 20 7713 2761
fax +44 20 7713 2794
email info@child-soldiers.org
web www.child-soldiers.org

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού

c/o Γραφείο Ηνωμένων Εθνών
Ύπατος Αρμοστής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,
8-14 Avenue de la Paix,
1211 Geneva 2, Switzerland
tel +41 22 917 9000
fax +41 22 917 9022
email crc@ohchr.org
web www.unhcr.ch/html/menu2/6/crc

Ενδιαφέρον για τα Εργαζόμενα Παιδιά

303/2 L B Shastri Nagar,
Vimanapura Post, Bangalore
560 017, Karnataka, India
tel +91 80 52 34 611

fax +91 80 52 34 258
email cwc@pobox.com
web www.workingchild.org

Διεθνής Υπεράσπιση για τα Παιδιά

Rue de Varembe 1, CH-1211
Geneva 20, Switzerland
tel +41 22 734 05 58
fax +41 22 740 11 45
email dci-hq@pingnet.ch
web www.defenceforchildren.org

Μονάδα Πρώτης Παιδικής Ηλικίας

UNESCO, 7 Place de Fontenoy,
75352 Paris, 07 SP France
tel +33 01 45 68 08 12
fax +33 01 45 68 56 27
email secretariat@unesco.org
web www.unesco.org/education/educprog/ecf

Διεθνής Εκπαίδευση

5, Bd du Roi Albert II (8th floor),
B-1210 Brussels, Belgium
tel +32 2 224 0611
fax +32 2 224 0606
email headoffice@ei-ie.org
web www.ei-ie.org

Τέλος στην Παιδική Πορνεία, την Παιδική Πορνογραφία και τη Διακίνηση Παιδιών για Σεξουαλικούς Σκοπούς

(ECPAT) International
328 Phaya Thai Road, Bangkok

10400, Thailand
tel +662 215 3388
fax +662 215 8272
email info@ecpat.net
web www.ecpat.net

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Εξόριστους

103 Worship Street, London, EC2A 2DF, UK
tel +44 207 377 7556
fax +44 207 377 7586
email ecre@ecre.org
web www.ecre.org

EveryChild

4 Bath Place, Rivington St, London, EC2A 3DR, UK
tel +44 207 749 2468
fax +44 207 729 8339
email aul.dimmick@everychild.org.uk
web www.everychild.org.uk

Διαδίκτυο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

8 York Street, Suite 302, Ottawa, Ontario K1N 5S6 Canada
tel +1 613 789 7407
Fax +1 613 789 7414
email hri@hri.ca
web www.hri.ca

Έργο Δικαιωμάτων των Παιδιών Παρακολούθηση Ανθρω-

πίνων Δικαιωμάτων

350 Fifth Avenue, 34th Floor, New York 10118-3299, USA
tel +1 212 290 4700
fax +1 212 736 1300
email hrwnyc@hrw.org
web www.hrw.org/children

Διεθνές Κέντρο Κινηματογράφου για Παιδιά και Νέους

3774 St-Denis, Bureau 200, Montreal QC, Canada H2W 2M1
tel +1 514 284 9388
fax +1 514 284-0168
email info@cifej.com
web www.cifej.com

Διεθνής Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού (ICRC)

Κέντρο Ενημέρωσης Κοινού
19 Avenue de la Paix, CH 1202, Geneva, Switzerland
tel +41 22 734 60 01
fax +41 22 733 20 57
email press.gva@icrc.org

Διεθνής Συνομοσπονδία Συνδικάτων Ελεύθερου Εμπορίου (ICFTU)

5 Boulevard du Roi Albert II, Bte 1, 1210-Brussels, Belgium
tel +32 22 24 0211
fax +32 22 01 5815
email internetpo@icftu.org
web www.icftu.org

Διεθνής Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθρής Ημισελήνου

PO Box 372, CH-1211 Geneva 19, Switzerland

tel +41 22 730 4222

fax +41 22 733 0395

email secratariat@ifrc.org

web www.ifrc.org

Διεθνές Πρόγραμμα για την Εξάλειψη της Παιδικής Εργασίας (IPEC)

Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, 4, Route des Morillons, CH-1211 Geneva 22, Switzerland

tel +41 22 799 8181

fax +41 22 799 8771

email ipec@ilo.org

web www.ilo.org/public

Συνεργασία Σώστε τα Παιδιά

2nd Floor, Cambridge House, 100 Cambridge Grove, London, W6 0LE, UK

tel +44 208 748 2554

fax +44 208 237 8000

email burkhard@save-childrenalliance.org

web www.savethechildren.net

Διεθνής Οργάνωση για την Πρόληψη της Κακοποίησης και Εγκατάλειψης των Παιδιών (ISPCAN)

25 W.560 Geneva Road, Suite L2C, Carol Stream, IL 60188, USA

tel +1 630 221 1311

fax +1 630 221 1313

email ISPCAN@ispcan.org

web www.ispcan.org

Διεθνές Ίδρυμα Νέων

32 South Side, Suite 500, Baltimore, MD 21202, USA

tel +1 410 951 1500

fax +1 410 347 1188

email youth@iyfnet.org

web www.iyfnet.org

Medzasi (Πρώτη Παιδική Πρεσβεία στον Κόσμο)

Str. 'Kosta Novakovikj' 22a, 1000 Skopje, F.Y.R.O.M.

tel +389 2 46 53 16

fax +389 2 46 39 00

email first@childrensembassy.org.mk

web www.childresembassy.org.mk

Διεθνής Όμιλος Δικαιωμάτων Μειονοτήτων

379 Brixton Road, London, SW9 7DE, UK

tel +44 207 978 9498

fax +44 207 738 6265

email minority.rights@mr-gmail.org

web www.minorityrights.org

Παιδιά των Δρόμων International

38 Camden Street, Suite 201,

Toronto M5V 1V1, Canada
tel +1 416 504 8994
fax +1 416 504 8977
email ski@streetkids.org
web www.streetkids.org

Terre des Homme

Ruppenkampstrasse 11a, D
49084 Osnabruck, Germany
tel +49 541 7101 -0
fax +49 541 7072 33
email info@tdh.de
web www.tdh.de

Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF)

3 United Nations Plaza,
New York NY 10017, USA
tel +1 212 326 7000
fax +1 212 887 7465
email netmaster@unicef.org
web www.unicef.org/media/media_fastfacts.html

UNICEF Innocenti Ερευνητικό Κέντρο για τα Δικαιώματα των Παιδιών

Piazza SS. Annunziata 12
50122 Florence Italy
tel +39 055 20 330
fax +39 055 24 4817
email florence@unicef.org
web www.unicef-icdc.org

Ύπατος Αρμοστής Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δι-

καιώματα (UNHCHR)

8-14 Avenue de la Paix, 1211
Geneva 2, Switzerland
tel +41 22 917 9000
email 1503@ohchr.org
web www.ohchr.org

Παιδιά Πολέμου International

5-8 Anglers Lane, London NW5
3DG, UK
tel + 44 207 916 9276
fax + 44 207 916 9280
email info@warchild.org.uk
web www.warchild.org

Παγκόσμια Τράπεζα- Ανάπτυξη Πρώτης Παιδικής Ηλικίας

1818 H Street, NW Washington,
DC 20433, USA
tel +1 202 473 1000
fax +1 202 477 6391
web www.worldbank.org/children

Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας

Avenue Appia 20, 1211 Geneva 2,
Switzerland
tel +41 22 791 21 11
fax +41 22 791 31 11
email info@who.int
web www.who.int

Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

Capitan Haya 42, E-28020
Madrid, Spain

tel +34 91 567 8165
fax +34 91 567 8219
email omt@world-tourism.org
web www.world-tourism.org

2. Οργανισμοί ΜΜΕ

Άρθρο 19

6-8 Amwell Street, London EC1R
1UQ, UK
tel +44 207 278 9292
fax +44207 278 7660
email info@article19.org
web www.article19.org

Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων

330 7th Avenue, 11th Floor, New
York YK 10001, USA
tel +1 212 465 1004
fax +1 212 465 9568
email info@cpj.org
web www.cpj.org

Ένωση Ευρωπαϊκών Δικτύων

Ancienne Route 17A, CH-1218
Grand-Saconnex, Geneva,
Switzerland
tel +41 22 717 2111
fax +41 22 747 4000
email ebu@ebu.ch
web www.ebu.ch

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Λογοκρισίας

6-8 Amwell Street, London, EC1R
1UQ, UK
tel +44 20 7278 2313

fax +44 20 7278 1878
email contact@indexon-censorship.org
web www.indexonline.org

Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσιο- γράφων

IPC-Residence Palace, Bloc
C, Rue de la Loi 155, B-1040
Brussels, Belgium
tel +32 2 235 22 00
fax +32 2 235 22 19
email ifj@ifj.org
web www.ifj.org

MediaWise Trust (πρώην PressWise)

38 Easton Business Centre,
Felix Rd, Bristol BS5 0HE, UK
tel +44 117 941 5889
fax +44 117 941 5848
email train@mediawise.org.uk
web www.mediawise.org.uk

Δίκτυο ΜΜΕ Νέων στην Ευρώ- πη και Κεντρική Ασία (ΥΡΜΝ)

c/o Ευρωπαϊκό Κέντρο Επάρ-
κειας ΜΜΕ,
Bergstrasse 8, D-
45770 Marl, Germany
tel +49 2365 502480
fax +49 12 125 125 21981
email cschuepp@unicef.org

3. Επιλεγμένοι Τύποι στο Διαδίκτυο

Υπερασπιστές των Νέων

Υπηρεσία πληροφοριών με έδρα τις ΗΠΑ, τομέας νεανικής σεξουαλικότητας

www.advocatesforyouth.org/glbqtq.htm

BOES - Τα Δικαιώματα των Παιδιών σε Όλο τον Κόσμο

Σύνδεσμοι σε πολλές γλώσσες προς οργανώσεις για τα δικαιώματα και την ανάπτυξη των παιδιών.

www.boes.org

Διεθνής Γραμμή Βοήθειας για τα Παιδιά

www.childhelplineinternational.org

Το Σπίτι των Παιδιών

Σύνδεσμοι με ειδικούς στην κοινωνική φροντίδα των παιδιών

www.child-abuse.com/child-house

Δίκτυο Πληροφόρησης για τα Δικαιώματα των Παιδιών

www.crin.org

Dart Κέντρο για τη Δημοσιογραφία και το Ψυχικό Τραύμα Ευρώπης

www.dartcentre.org/europe

Διεθνής Υπεράσπιση για τα Παιδιά

www.defence-for-children.org

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) - Πρόγραμμα Νέων

Πληροφορίες για τους νέους σε πολλές γλώσσες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση

http://europa.eu.int/comm/youth/index_en.html

Κάθε Παιδί

Διεθνής φιλανθρωπική οργάνωση που λειτουργεί στην Ανατολική Ευρώπη, τα Βαλκάνια και την περιοχή του Καυκάσου

www.everychild.org.uk

Παρακολούθηση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

www.hrw.org

Διεθνές Ινστιτούτο Ασφάλειας Ειδήσεων

ΜΚΟ για την προστασία των δημοσιογράφων

www.newssafety.com

Παρακολούθηση Διαδικτύου Καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών μέσα από το διαδίκτυο

www.iwvf.org.uk

Δίκτυο Internews

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός

που υποστηρίζει τα ανεξάρτητα ΜΜΕ στις νεοσύστατες δημοκρατίες.

www.internews.org

Δραστηριότητες ΜΜΕ και Καλές Ιδέες από, μαζί και για τα Παιδιά

(MAGIC)

www.unicef.org/magic

ΜΚΟ που ασχολούνται με παιδιά και νέους

www.ngo.org/links/index.htm

Πρόγραμμα Ασφαλέστερου Διαδικτύου

Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα ασφαλείας του διαδικτύου

www.saferinternet.org/index.asp

Παγκόσμιο Φόρουμ Ραδιοφώνου

www.worldradioforum.org

Υπηρεσίες Φροντίδας Νέων

Υποστήριξη μέσω διαδικτύου σε ομοφυλόφιλους ή αμφισεξουαλικούς νέους

www.youth-guard.org

Ελληνική Έκδοση

Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF

Τομέας Ενημέρωσης, Εκπ/σης, Συνηγορίας & Εθελοντισμού

Γενικός Διευθυντής: Ηλίας Λυμπέρης

Επιμέλεια: Ανδρέας Αργυρόπουλος

Α. Δημητρίου 8 & Τζ. Κέννεντυ 37 - 161 21 Καισαριανή

Τηλ.: 210 7255555 - Φαξ: 210 7235555 - www.unicef.gr

Media
Wise... ... for better journalism

Έκδοση Κύπρου:

Επίτροπος Προστασίας
των Δικαιωμάτων
του Παιδιού

Τηλ.: 22873200 | φαξ: 22872365

e-mail: childcom@ccr.gov.cy | website: www.childcom.org.cy